

Marijos prasmė krikščionybėje

Geguzės mėnesio susimąstymui

ANTANAS MACEINA

1. Po II Vatikano susirinkimo Dievo Motinos padėtis katalikų se pasidarė labai savitiška. Tiesa, pats Susirinkimas tarė apie Mariją labai apsvaistytą žodį, kuris niekam neužtrenkia durų, nieko neįleidžia bei neatstumia, yra santūrus, tačiau aiškus ir primygtinas. Iš sykių, kaip žinome, buvo norėta paskelbti atskirą pareiškimą, plačiai išdėstantį Bažnyčios mokslą apie Nazareto Mergaitę. Vėliau betgi buvo pasitenkinta vienu straipsniu dogminėje konstitucijoje apie Bažnyčią. Tai buvo padaryta, atrodo, todėl, kad moksle apie Mariją esama daugybės klausimų, "kurių teologai dar nėra pilnai nušvietę" (54), kaip sako pats Susirinkimas. O vis dėlto Marijos įjungimas į Kristaus ir Bažnyčios paslaptį turės lemiančios reikšmės visam tolimesniam Dievo Gimdytojos apmąstymui bei pergyvenimui. Nes Susirinkimas pastatė Mariją prieš mūsų akis ne skyrdamas pačią vieną, bet sujungtą "glaudžiai ir neatskiriamai" (53) iš vienos pusės su iškūnijusiu Žodžiu - Kristumi (plg. 54), iš kitos "su visais išganytaisiais žmonėmis" (53). Tuo būdu Marija tapo "glaudžiai susieta su Bažnyčia" (63), nes Bažnyčia juk ir yra ne kas kita, kaip Kristaus įsikūnijimo bei Atpirkimo skleidimasis laike bei erdvėje. Ir štai, šio skleidimosi vyksme Marija išskyla kaip asmuo, kuriame, kaip Susirinkimas skelbia, "Bažnyčia jau pasiekė tobulumą" (65). Marija yra pirmasis ne tik atpirktas, bet ir atbaigtas žmogus: siela ir kūnas esanti garbės būsenoje. Tai žmogus, kuriame yra įvykusi mūsų viltis. Tai laidas, kad ši mūsų puoselėjama viltis įvyks ir mūsų pačiuose. Štai todėl Susirinkimas ir ragina kataliką "džiūdžiai palaikyti palaimintosios Mergelės kultūrą, ypač liturginį, branginti papročius bei maldos būdus, kuriais ji gerbiama" (67). Ji ragina taip pat "teologus ir Dievo žodžio skelbėjus" ryškinti "nepaprastą Dievo Gimdytojos kilnumą", vengiant "čia bet kokio klaidingo perdėjimo, čia baimingo dvasios siaurumo" (t. p.). Susirinkimo mintis yra aiški: tiek katalikų pamaldumas, tiek jų teologinis matymas Marijos atžvilgiu ne tik neturi menkėti, bet augti bei tobulėti ryšium "su visos tiesos, tobulybės ir pagarbos šaltiniu — Kristumi" (t. p.).

Pasižiūrėję betgi arčiau į dabartines katalikų nuotaikas Marijos atžvilgiu, kaip tik pastebėsime iš vienos pusės Susirinkime minimą baimingą dvasios siaurumą, iš kitos klaidingą perdėjimą, kaip atoveiką anam siaurumui. Baimingas siaurumas išeina aikštėn tuo, kad, kaip tėvelis Aug. Steigvila MIC viename laiške (š.m. kovo 27) šio straipsnio autoriui teisingai rašo, Marijos kultas mėginamas paskelbti atgyventu (esąs "jau nurašytas į archyvą"), nes naujovinė, "sumažindami Marijos kultą, norėtų padidinti Dievo kultą", tarsi šie du dalykai stovėtų toje pačioje plotmėje ir tarsi II Vatikano susirinkimas nebūtų pabrėžęs, kad Marijos kultas "iš esmės skiriasi nuo garbinimo kulto, kuris yra reiškiamas įsikūnijusiam Žodžiui, o taip pat Tėvui ir Šventajai Dvasiai" (66). Praktiškai šis baimingas siaurumas pasireiškė ir vis labiau reiskiasi Marijos nustūmimu į šalį ar net į užkampį, nuimant jos statusas nuo altorių, prastinant jos šventes, išveisiant jos pamaldas, pamokluose apie ją nekalbant ir t. t. Nepaprastai būdinga ir tai, kad pastaraisiais metais, pasirodžius tiekiai veikalų apie Bažnyčią, apie Kristų, apie Šventą raštį, neišėjo nė vieno veikalo iš naujųjų teologų rankos, kuris svarstytų — tegu ir naujovinė — Marijos klausimą. Kadaiše šv. Bernardas, tasai didelis Marijos gerbėjas, yra pasakęs: "De Maria nunquam satis — apie Mariją niekad nėra per daug kalbėti". Atrodo, kad šiandien esame pasiekę atvirkščią padėtį: de Maria semper satis — apie Mariją net žodelio jau per daug. Atrodo, kad norėtume parodyti, kaip labai klydo anoji kukli Nazareto Mergaitė, sakydama apie save Elžbietai: "Visos kartos vadins mane palaiminta" (Luk. 1,48). Nes štai bręsta karta, kuri apie ją nenori nė girdėti. Ši karta nenori sutikti, kad Bažnyčios paslapyje "palaimintoji Mergelė užima pirmąją vietą, prakilnių ir nepalyginamų būdu šviesdama tiek mergelės, tiek motinos pavyzdžiu", kaip tai skelbia II Vatikano susirinkimas (63). Ypač jos nekaltybė šiandien abejojama, laikant ją Juozapo žmona kasdienine prasme su visomis šios prasmės pasekmėmis (apie tai autorius yra truputį rašęs "Aiduose", š. m. nr. 1, p. 7-9).

Kaip atoveiką šiam baimingam siaurumui, jungiasi senovinėms įvairius sąjūdžius, kuriuose pradeda ryškėti anasai klaidingas perdėjimas, visados lydėjęs Marijos kultą, šiandien tačiau įgyjas apklipėsiškų būdų ir tuo suniekinas kovą su baimingu siaurumu. Juk jei Vokietijos sąjūdžio "Pro Maria — už Mariją" šalininkai ruošia prieštaros vaikštytines Muenchene nešini plakatais, kurių įrašai kaltina kardinolą J. Doeplnerį, esą šis stojas klaidingai už "Focolare" mintininkai šūkį "visa atnaujinti Kristuje" pakeičia šūkiu "visa atnaujinti per Mariją", tai jie taip pat pamiršta II Vatikano išpėjimą vengti "tokių žodžių ir darbų, kurie keltų atsisakytiems broliams ar bet kuriems kitiems klaidingai atvaizduoti tikrąją Bažnyčios mokslą" (67). Ir vieni ir kiti neatkreipia



Vytautas Kašuba Šiluvos Marija paminklinėje lietuvių koplyčioje Washingtone (detalė).

dėmesio į tai, kad tiek mokslas apie Bažnyčią (ekleziologija), tiek mokslas apie Kristų (kristologija) baigiasi mokslu apie Mariją (mariologiją). Naujovinėms nubraukia abiejų šių mokslų užbaigą, nutylėdami Mariją arba neteikdami jai didesnės reikšmės. Senovinėms Marijai, o ne atvirkščiai. Naujovinėms pamiršta Marijos sąvismone, kad "didžiųjų dalykų" jai padarė Galingasis ir, kad todėl ji bus visų kartų vadinama palaiminta. Senovinėms pamiršta ta pačia Marijos sąvismone, kad ji yra "Viešpaties tarnaitė" (Luk. 1, 38) ir kad tik šioje tarnyboje glūdi Marijos didybė. Šiuodu kraštutinumu žymi šiandieninė katalikų nuotaka Marijos atžvilgiu ir nedaro garbės mum visiem.

Šiame numery

- Metai negali būti tušti.
- Marijos prasmė krikščionybėje.
- "Dailės" grupės paroda atidarant.
- Vitalijos Bogutaitės eilėraščiai.
- Pasaulis, kuris nuolat miršta.
- Kur Amerikoj šilta.
- Dainininko gyvenimo dalis.
- Tenesprendžia kurpius apie tai, kas yra aukščiausias korpas.
- Kultūrinė kronika.
- Nauji leidiniai.
- Laiškas redaktoriui.
- Akademines prošalvastes.

2. Todėl gaiviai šiuo atžvilgiu padvelkia paties Susirinkimo nurodytas Rytų Bažnyčios pavyzdys. Dogminė konstitucija apie Bažnyčią mini, kad "ir tarp atsiskyrusiųjų brolių yra tokių, kurie deramai gerbia Viešpaties ir Išganytojo Motiną", ir čia pat kelia aikštėn stačiatikius: "Tai ypač pasakytina apie rytiečius, kurie didžiu užsidegimu ir pamaldžiai dvasia susirenka gerbti Dievo Gimdytojos, amžinosios Mergelės" (69). Šis Rytų Bažnyčios pabrėžimas nėra atsitiktinis. Susirinkimo dalyviams buvo, be abejo, žinoma, kad šios Bažnyčios krikščionys apie Mariją mąsto ir ją gerbia lygiai taip, kaip II Vatikano susirinkimas norėtų: jos vaidmenį išganymo vyksme nei baimingai siaurindami, nei klaidingai perdėdami. Be abejo, nukrypimų esama visados ir visur. Sakysime, rusų religijos filosofas V. Rozanovas skundėsi savo veikalė "Tamsūs veidai" (Temnyj lik, 1911), kad rusų tauta tiek nusilenkianti Skausmingajai Motinai, jog atrodo, esą čia glūdin-ti visa Krikščionybė. N. Berdijajevs, paaiškindamas šį rusų elgesį, pastebi, kad rusų liaudis pergyvenanti Kristų daugiau kaip Karalių bei Teisėją ir todėl drebanti Jo teisingumo akivaizdoje, ieškodama priebėgos bei užtarimo pas Jo Motiną (plg. jo knyga "Rusiškoji idėja", Paryžius 1946). Tačiau net ir šis perdėjimas jau nurodo į aną neat-skiriamą ryšį tarp Kristaus ir Marijos, apie kurį kalba II Vatikano susirinkimas ir kurį kaip tik pergyvena bei vykdo Rytų Bažnyčia visai pilnatvė. Tai pabrėžė jau G. Palamas (14 šimt.), kuriam

mariologija buvo ne kas kita kaip kristologijos dalis arba ypatingas šiosios atžvilgis: moksle apie Mariją ir jos gerbime išsinaš aikštėn tiek pilnutinis Kristaus dieviškumas, tiek pilnutinis Jo žmogiškumas; be Marijos šios dvi prigimties nebūtų galėjusios susijungti viename Jėzaus asmenyje (plg. J. Meyendorff, Introduction a l'etude de G. Palamas, Paris 1959, p. 317-18). Tuo būdu Marijos kultas ne tik kad nemažinaš Dievo kulto, bet, priešingai, turis aiškiaus kristocentrinio pobūdžio (p. 318), apimančio visą išganyimo istoriją, nes Marijos motinystė, kaip tai moko jau mūsų dienomis kitas didelis rusų stačiatikių teologas S. Bulgakovas, nesanti vienkartinis veiksmas, užsibaigęs Kristaus pagimdytu Betliejuje ir jo išauginimu Nazarete; tai esanti istorinė funkcija, perskverbianti visą Marijos būtybę ir trunkanti tol, kol trunka ir pati išganyimo istorija (plg. jo veikalą Nesudegantis krūmas — Kupina neopalmaja, Paris 1927, p. 114). Todėl Bulgakovas smarkiai pasisako prieš visus tuos, kurie norėtų Mariją padaryti keleto vaikų motina (plg. naujosios egzėgėzės aiškinimą Šventraštyje minimų "Kristaus brolių"), tarsi Marijos pašaukimas būti Dievo Sūnaus Motina nebūtų išsisėmęs ir įsiamžinęs Kristaus pagimdytu; tarsi šis gimdymas būtų buvęs grynai gamtinis ir todėl reikalingas kartoties, kad bent kiekibiškai išreikštų tai, ko nepajėgia išreikšti kokybiškai. Kristaus kaip Dievažmogio pagimdytas betgi buvo aukščiausias gimdymo laipsnis, užbaigęs šį veiksmą visa pilnatve ir todėl nereikalingas jokio kartojimo tolimesniais gimdy-

Kertinė Parastė

METAI NEGALI BŪTI TUŠTI

Vienas mūsų akivaizdžios kultūrinės veiklos sezonas su šio savaitgalio "Jūratės ir Kastyčio" baletu premjera Chicagoje beveik kaip ir baigiasi. Netrukus prasidės vasaros atostogos, kurios šiemet vėlgi praeis be ypatingo įvykio, kaip, sakysim, dainų ar šokių šventės, be pasaulio lietuvių seimų, kultūros ar jaunimo kongresų, kuriuose kiekvienam atveju būdavo stipriai akcentuojama ir kultūrinė-kūrybinė sritis. Kai visų anų, tartume, masinių susibūrimų šiemet nebėra, tai gal ir metams tikty vien tik tuščiųjų metų vardas?

Anaiptol! Gali būti net taip, kad kultūrinis svoris kaip tik pasirodys didesnis tų metų, kuriuose anokio viešo džiūgavimo buvo mažesnis. Juk individualus kūrybinis darbas vyksta ne aikštėse ar estradose, bet susikaupimo vienuose. Taip rašomos knygos, taip kuriamos operos, moksliniai veikalai ir skulptūros.

Pagaliam bendruomenės kultūringumą rodo ne vien tik kūrėjų gausa, bet ir paskiri tos bendruomenės nariai, negali apsieiti be knygos, be geros plokštelės, be pokalbio su pažįstamu ne vien tik apie naują įsigytą rezidenciją, bet ir apie naują knygą, apie šviežią spektaklį bei koncertą. O tokiame nuolatiniam mūsų kultūrinio gyvenimo ramsčiui — skaitytojui, klausytojui vėlgi nereikia didelės viešumos, suvažiavimų užsienio ir aikščių mirgėjimo. Su knyga, su muzikos plokštele ir su dailės pa-

veikslu jis jaučia didelę savo dvasios pilnatvę ir privaciojo nuodulumą. Ir juo daugiau šitokių pavienių ir nuolatinų, tuščių viešumos nemėgstančių mūsų kultūros vartotojų, tuo labiau pačiai kultūrai po kojų tvirtesni pagrindai. Suvažiavimai, šventės ir kongresai, žinoma, irgi savo atlieka, sublizgėdami ir vėl užgesdami. Dauguma jų dalyvių po to vėl atvėsta, vėl paskęsta tik gerokai lėkštoje kasdienybėje. Gi ištikimiausia visokios kūrybai atrama yra kaip tik tie pavieniai (o, kad jų būtų dešimtys tūkstančių!), kurie žiemą ir pavasarį, savoj ar nuomotoj pastogėj, vasaros atostogose ar rudenio vakaro prietemoje negali nė valandos išsiversti be knygos, be muzikos, be bičiuliško pašnekesio apie tai, kuo žmogus panašėja į Amžinąjį Kūrėją.

Tad ir šie metai, nors nepasipuosė jokių išskirtinių jubielių aureolėmis, kultūrinės kūrybos ir kultūrinio intereso prasme negali būti tušti. Atvirkščiai, kai nėra pašalėje išorinio ir gyvenimo raidos pakišto paskato, juo labiau turėtume susikaupti ties individualios kūrybos versmėmis, kiekvienas savo dvasios troškulį malšindamas galvaisiais jos vandenais. Tebūna tad šie metai individualios kūrybos metais, ne kokia oficialia ir viešąja prasme, o mūsų kūrėjų ir kultūrinų vertybių vartotojų bendrąja ir individualia pastanga kultūrinį lobį didinti ir naudotis juo kasdien.

k. brd.

mais. Religinis atžvilgiu yra nesąmonė aiškinti, esą Marija galėjusi turėti ir daugiau vaikų ir tuo būdu nustoti buvusi Mergelė po Kristaus pagimdyto. Motinystė ir Mergystė Marijoje yra taip neatskiriamai susijusios su pačiu Kristumi, kad jų negalima perskirti nė viena istorijos akimirka. Tas pat regėti ir liturgijoje. Tik pora pavyzdžių. Kat. Bažnyčia skiria antrąją Kalėdų dieną šv. Steponui, kaip pirmajam kankiniui. Tuo tarpu Rytų Bažnyčia šią dieną švenčia Dievo Gimdytojos (Theotokos) šventę, jos himnuose apgiedodama įsikūnijimo paslaptį ir tuo būdu ankštą Marijos ryšį su įsikūnijusiu Žodžiu (plg. J. Tyciak, Das Herrenmysterium im byzantinischen Kirchenjahr, Freiburg-Br 1961, p. 103-4). Pridurkime dar, kad kiekvienas liturginis Rytų Bažnyčios himnas baigiasi posmu Dievo Gimdytojos garbei (theotokion), ir turėsime bent menką nuovoką, kaip ši Bažnyčia Mariją neperiskiriamai sieja su Kristumi.

Tas pat pasakytina ir apie kitą II Vatikano susirinkimo kelią Marijos savybę, būtent, jos įjungimą į Bažnyčios paslaptį. Ir čia Rytų Bažnyčia yra užbėgusi mums už akių arba mažesniais šia tiesą giliai bei sąmoningiau pergyvenusi negu mes. Šiandien, sakysime, labai daug kalbama

(naujoje teologijoje) apie Bažnyčią kaip kelevę žemėje, einančią atbaigimo linkui; todėl aistringai kuriama vad. "vilties teologija", sudarant išpūdžio, tarsi niekas iš žmonių nebūtų dar baigmės pasiekęs. I tai atsako V. Losskis (garsaus rusų filosofo Losskio sūnus): "Kas šitaip galvotų, praeitų pro šalį vienos iš slėpinin-giausių Bažnyčios paslaptių, tiesiog pro šalį jos centro bei širdies, nes toksai žmogus nepastebėtų, kad Bažnyčia viename žmo-giškajame asmenyje jau atbaigta, būtent, viename asmenyje, kuris dar prieš prisikėlimą bei teismą jau visiškai sujungtas su Dievu. Šis asmuo yra Marija, Dievo Motina" (Die mystische Theologie der morgenlaendischen Kirche, Wien 1961, p. 246). Vadinasi, tikslas, kurio Bažnyčia kaip kelevė žemėje siekia, Marijos asmenyje jau pasiektas ir kaip tik todėl visiem kitiems žmonėms tikras. "Bažnyčia ir visa visata", sako tas pat Losskis, "jau yra pasiekę atbaigos asmeninio (Marijos) išsikėlimo lytmi ir todėl atidariusi kelią kiekvieno kūrinių sudievinimui" (p. 247). Štai todėl, pasak Losskio, "Bažnyčios paslaptis apsieiškia dviejuose atbaigtuose asmenyse: dieviškajame Asmenyje — Kristuje ir žmo-giškajame asmenyje — Marijoje" (p. 249). Nuosekliai tad vilties

(Nukelta į 2 psl.)

Marijos prasmė krikščionybėje

(Atkelta iš 1 psl.)
teologija gali būti kuriama, tik atsižvelgiant į šią dvejopą atbaigą kaip visų atbaigimo laidą.

Šios dvi lygiagrečios tarp II Vatikano susirinkimo ir Rytų Bažnyčios mariologijos aiškiai rodo, kad Marija abiem Bažnyčiomis yra lygiai prasminga, kad jos vaidmuo išganymo vyksme vienodai suprantamas ir kad jos garbinimas vienodai brangus. Vienu tačiau atžvilgiu Rytų Bažnyčia yra savo mariologiją pralenkusi Vakarų Bažnyčia, būtent kosminiu Marijos pobūdžiu. Šio pobūdžio nerandame nei II Vatikano susirinkimo mintyse apie Mariją, nei ankstesnėje vakariečių teologijoje, nekalbant jau apie dabartinę. Šis pobūdis glūdi, pasak Rytų Bažnyčios teologų, Marijoje kaip gimdomajame prade, atstovaujančiame ne tik žmoniai, bet ir visai gamtai, pigmoje eilėje žemei, iš kurios visa dygsta ir kuri visa globoja bei ugdo. Kosminė Kristaus prasmė Rytų Bažnyčioje yra labai ryški: tai kėlė jau V. Solovjovas savo "Paskaitose apie dievažmogiškumą" (1877-81) ir ypač "Dvasinio gyvenimo pagrinduose" (1882-84). Kadangi tačiau Marija yra neatskiriamai susijusi su Kristumi, tai Kristaus kosmiškumas apima ir Jo Gimdytoją, kurioje susitelkia bei įvyksta visatos ilgesys: subrandinti bei pagimdyti Išganytoją (plg. Iz. 45,8). Tuo būdu pagarbą žemei susijungia su pagarbą Marijai. Apie tai yra gražiai rašęs G. Fedotovas savo studijoje "Motina — žemė" (plg. rusų religinės minties laikraštį "Putj — Kelias", Paris 1935, nr. 46, p. 3-18); apie tai daug kalba ir S. Bulgakovas įvairiuose savo veikuose, kuriuose jis dėsto mokslą apie sukurtąją Sofiją, tapatinamą su Marija; tačiau vaizdingiausiai kosminį Marijos pobūdį išsklaidė F. Dostojevskis savo romane "Velniai" (1871-72) Marijos Timofejevės lūpomis.

3.

Marija Timofejevna, kuriai Dostojevskis leidžia išdėstyti Dievo Gimdytojos kosmiškumą, yra savotiška moteris. Rašytojas vadina ją "Dievo nubastu padarėliu"; mat, ji yra šluoba ir serga kažkokia nervų liga. Tačiau jos šypsena švelni, akys gilios ir meilios, žvilgis svajingas ir pilnas ilgesio. Tai "didelė svajotoja", galinti ištisas valandas sėdėti vietoje nepajudėdama. Ką ji svajoja, niekas nežino. Gal nė ji pati. Marija Timofejevna yra buvusi vienuolė. Ilgus metus ji praleido viename rusų vienuolyne ir buvo net norėjusi užsimūrinti savo vienutėje. Vėliau betgi paliko vienuolyną ir dabar gyvena su savo broliu, amžinu girtuokliu, kuris ją nuolatos muša. Tačiau ji pakelianti brolio žiaurumą ir "nė mažiausiai jo nebijanti". Kar taisy ji buria kortomis, norėdama atspėti savo ilgesį. Bet kortos meluoja. "Juk jeigu jau žmonės meluoja", sako ji, "tai kodėl negalėtų kortos meluoti?"

Ši tad keista moteris pasakoja, kaip ji, dar būdama vienuolė, buvo vienos senos vienuolės paklausta: "Kaip tau atrodo, kas gi yra Dievo Gimdytoja?" Marija Timofejevna atsakiusi: "Didžioji Motina — tai žmonių giminės viltis". — "Taip", kalbėjo toliau ana sena vienuolė, "Dievo Gimdytoja — tai didžioji Motina drėgna žemė. Tame ir glūdi didžiulis žmonių džiaugsmas. Kiekvienas žemės sielvartas, kiek viena žemės ašara — tai vis mum džiaugsmas. Ir jei suvilgysi žemę savo ašaromis kokį pusmetrį po savimi, tai viskas tau virs džiaugsmu. Ir jau nebebus tau jokio, jokio kartelio. Tokios esama pranašystės". Šie žodžiai padarė didelio Marijai Timofejevnei įspūdžio. Nuo to laiko, pasakojo ji toliau, ji pradėjusi melstis, būčiuoti žemę ir verkėti. Ji eidavusi

ant kalnelio, esančio netoli vienuolyno, žiūrėdavusi, kaip leidžiasi saulė, "tokia didžiulė, tokia puiki, tokia šlovinga, ir verkdavusi, verkdavusi be galo" (plg. "Velniai" IV, 5).

Šiame, čia labai suglaustai pateiktame Marijos Timofejevnos pasakojime, randame tris mintis: 1. Dievo Gimdytoja yra drėgna žemė, 2. Dievo Gimdytoja yra žmonių džiaugsmas. Marija, žemė, viltis bei džiaugsmas susilieja neatskiriamai. Dievo Gimdytoja apsišreiškianti gimdančioje žemės galioje ir tuo žadinanti žmones vilti, teikdama jiems džiaugsmo. Žmogaus ašaros, kurias jis lieja, glaudamasis prie žemės ir ją bučiuodamas, yra džiaugsmo ašaros.

"Jei tau ir neskauda", sako Marija Timofejevna, "tai verksi iš džiaugsmo. Ašaros pačios rieda". Kai kurie Dostojevskio tyrinėtojai Vakaruose, tarp jų ir R. Guardini, mano, šiai Dievo Gimdytojos gretinimas su žeme esąs ne kas kita, kaip stabmeldiško Magna Mater kulto prasiveržimas stačiatikių sąmonėje (plg. R. Guardini Religioese Gestalten in Dostojevskis Werk, Muenchen 1947, p. 30). Su tuo galima visiškai sutikti. Bet tai dar nereikia, kad Magna Mater kultas, klestėjęs Artimuosiuose Rytuose, negalėtų būti įjimas į Krikščionybę. Juk Krikščionybė nėra stabmeldybės panaikinimas, bet jos įvykdymas bei atbaigimas. Tai, kas stabmeldybėje yra buvę tik nuojauta, tik ilgesys, tik neaiški svajonė, visa tai virto Krikščionybėje tikrove. Garbindama gimdomąją jėgą Magna Mater pavidalu, stabmeldžiai lenkėsi prieš grynai gamtinį pradą. Krikščionybėje šis pradas anaipol nebuvo paneigtas, išskyrus platoniskai-machiškinį poveikį kai kuriuose sąjūdžiuose. Priešingai, Krikščionybėje gimdomasis gamtinis pradas buvo pakeltas į nuostabiai aukštą laipsnį kaip tik Marijoje, kuri tapo Dievo Gimdytoja: pagimdyti Dievą juk yra pats gimdomojo prado apvainikavimas.

Todėl jei Dostojevskis ir su juo visa Rytų Bažnyčia vadina Mariją didžiąja Motina, tai šis pavadinimas anaipol nėra atkritimas į stabmeldiškąją samonę, bet išraiška tos atbaigos, kurios gimdymas yra patyręs Krikščionybėje. Tai išraiška kosminės pušės Žodžio įsikūnijimo, nes, primadamas žmogiškąją prigimtį iš Marijos, amžinasis Logos prisie-

mė ir visą kosmą, kadangi Žmogus juk ir yra savo sąranga — mikrokosmas. Savu "tebūnie" Marija pareiškė ne tik asmeninį sutikimą pagimdyti Dievą, bet pa teikė tuo ir visos gamtos dalią būti medžiaginiu pagrindu Žodžiui. Šiuo "tebūnie" ji tapo atstove ne tik žmonijos, bet ir visos gamtinio pasaulio, kurį ji nešioja savaime kūne. Ji padarė, kad ir gamtinis pasaulis virto dalyviu Kristaus gimdyje. Juk argi ne šio dalyvavimo ilgesį išsako ir pranašo Izaio žodžiai: "Rasokite dangūs iš aukšto. Lykite, debesy, palaima. Teatsiveria žemė ir tesubrandina išganymą" (Iz. 45,8). Išganytojas yra ne tik dovana iš aukšto, bet sykiu ir žemės vaisius. Būdamas tikras žmogus, Kristus prisieimė ne tik tikrą dvasinį, bet kartu ir tikrą medžiaginį pradą. Kaip Kristaus sampratoje negalima išskirti medžiagos, nesužalojant Jo tikros žmogiškosios prigimties, taip ir Marijos sampratoje negalima išjungti jos ryšio su žeme kaip gimdančiuoju šaltiniu gamtine prasme.

Lygiagrečią tarp Marijos ir žemės vedą ne tik atskiri Rytų Bažnyčios teologai bei rašytojai, bet ir jos liturgija. Prieš priimdamas Komuniją Mišių metu Rytų Bažnyčios kunigas meldžiasi: "O tu geroji žeme, palaimintoji Dievo Sužadėinė, išauginusi nepasėtatą varpą, visatos Gelbėtoją, pada ryk mane vertą išganymo, ją valgant". Šioje maldoje aiškiai išsina aiškėn Marijos savybės, tačiau šios savybės yra priskiriamos ir žemei: ji esanti Dievo Sužadėinė, išgudžiusi visatos Gelbėtoją kaip nepasėtatą varpą. Vadinamas Mariją drėgna žeme, Dostojevskis iš tikro pakartojo tik tai, kas Rytų Bažnyčios liturgijos sakoma kiekvienose Mišiose. Kitoje liturginėje maldoje kunigas kreipiasi į Mariją: "Sveika, pažadėtoji žeme; sveika, pasigailėjimo vaisių nešanti dirva; sveika, žydinti kaip vėsi pieva".

Tarp Marijos ir žemės esama betgi dar vieno ryšio, būtent, Kristaus amžino buvimo Bažnyčioje atžvilgiu. Kristus pasilieka su mumis ligi pasaulio galo ne tik Evangelijoje, ne tik jos skelbime, bet visų pirma sakramentuose, ypatingai Šv. Sakra-



Vytautas Ignas

Pieta

mente. Eucharistija tačiau yra negalima be medžiaginiu pradų, duonos ir vyno. Jeigu kiti sakramentai, kaip Sutvirtinimas, Atgaila, Moterystė, Kunigystė yra susieti daugiau su žodžiu, tai Eucharistija yra susieta ir su žodžiu ir su daiktu. Krikštas irgi yra susietas su daiktu, tačiau šis daiktas (vanduo) nėra žemės padaras. Tuo tarpu Eucharistijos daiktas (duona ir vynas) gali būti tik žemės pagimdytas. Štai, čia Rytų Bažnyčios teologai ir regi panašumą tarp Marijos ir žemės. Kaip Marija teikė savo kūną, kad Kristus galėtų pasaulio istorijoje pasirodyti, taip žemė dabar teikia duoną ir vyną, kad Kristus galėtų mūsų istorijoje, pasilikti. Tuo būdu žemė pratęsia Marijos įnašą žmogiškajai Kristaus pri-

gimčiai. Tarp Marijos ir žemės esti dar ir eucharistinio panašumo.

Visose šiose lygiagrečiose kaip tik ir prabyla kosminis Marijos pobūdis, jos ryšys su žeme bei su visa gamta kaip gimdomuoju pradų, kuris nesiliauja teikęs mečią gos Kristui tol, kol vyks mūsų istorija. Mes, vakariečiai, esame įpratę Mariją mąstyti daugiau moraliskai, išleidami iš akių aunos ryšius, kurie mūsų mintį veda į pačias pasaulio gelmes. Šiuo atžvilgiu Rytų Bažnyčios mariologija gali būti papildas Vakarų Bažnyčios mariologijai. Gal šio papildu gilesnis apmąstymas ir prisidėtų pataisyti aną baiminą ga siaurumą, kuris dabar yra prasišėjęs ir kuris norėtų nustumti Mariją į pašalį, nepastebėdamas, kad Marija visa savo paskirtimi niekad negali būti pašalioje. Nes ji stovi kartu su Amžinuoju Logos kaip Jo kelias į žmonių ir kaip prigimtoji Jo atrama, be kurios Jis iš viso negalėtų būti tikras Žmogus.

"Dailės" grupės paroda atidarant

P. ALEKSA

Suruoti kasmiet bent po vieną bendrą "Dailės" grupės meno parodą Chicagoje tapo gražia

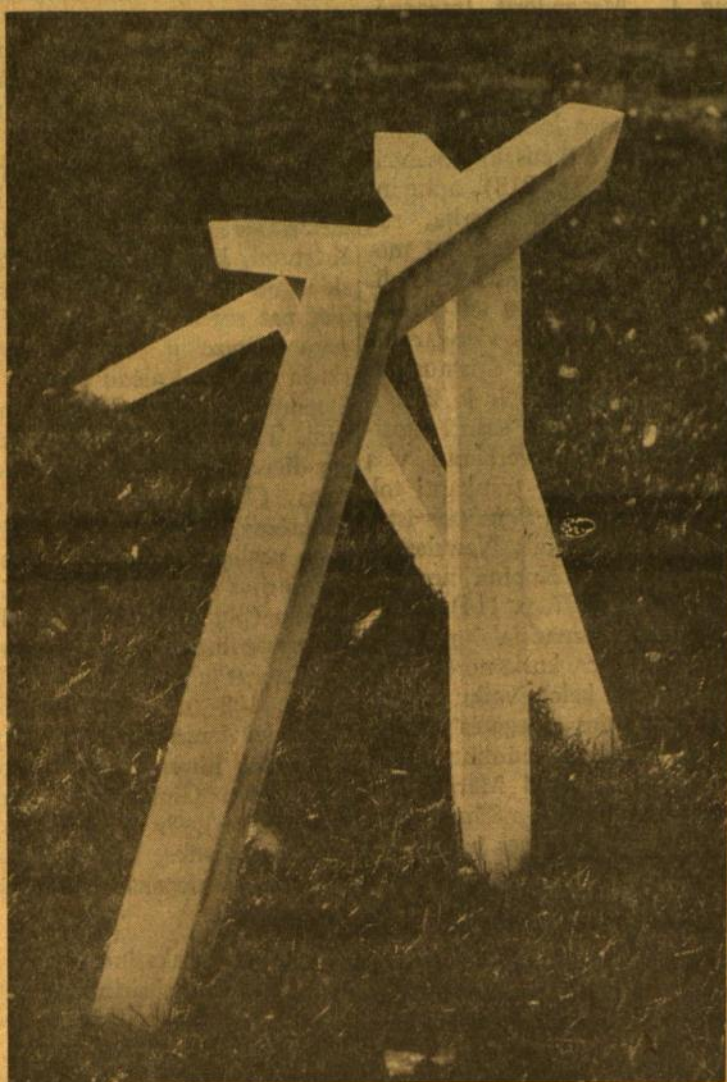
tradicija. Tokios bendros parodos turi ypatingą paskirtį: pristatyti mūsų visuomenei naujus talentus, paremti juos ir padrasinti, brandinti vyresniuosis, sudarant jiems progą pažvelgti į save kritiškai, išlaikyti tarpusavę varžybę pastangą ir išmokti darniai ir organizuotai veikti.

Siemet šią grupę papildė nauji veidai, nauji talentai: Balukas, Dambrauskaitė, Jūrenaitė, Mitkutė, Neimanai (Neimanas dalyvauja šiemetinėje Chicago Meno instituto parodoje) ir Vokie-taitytė. Būdamas jautrus laiko dvasiai, jaunimas ypač reprezentuoja šiuolaikinę meno linkmę.

Sios parodos eksponatų atrinkimui buvo pakviesta jury komisija, kurią sudarė laureatas dail. Kazys Varnelis (Chicago Meno institute laimėjęs premiją ir šiemetinėje parodoje), dail. Richard Loveing (Meno inst.) ir dail. Vincent Arcilesi (Bogan kolegija). Visi jie yra aktyvūs dailininkai meno instruktoriai.

Parodoje yra gausu pavykusių bandymų. Čia atsovaujama beveik visos vaizdinės meno šakos, kaip tapyba, grafika, emalis, skulptūra, konstrukcija ir fotografija.

Parodos atidarymas įvyks šį sekmadienį (gegužės mėn. 18 d.) 12-3 val. popiet. Čiurlionio galerijoje, Chicagoje. Paroda tęsis iki gegužės 25 d. Lankymas - kasdien nuo 7 val. iki 9 val., savaitgaliais nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak.



K. Vokietaitytė Skulptūra (aluminis)
Iš sekmadienį (gegužės 18 d.) Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, 12-2 val. popiet atidaromos "Dailės" grupės parodos.

KRONIKA

• Jono Aisčio "Milfordo gatvės elegijos" šiomis dienomis išleido "Nidos" knygų leidykla Londone. Naujoji knygo nėra eilėraščių rinkinys, o lietuvių likimo svarstymai. Iš jos aiškėja, kad poetas ligi pačių giliausių širdies gelmių serga lietuviškais reikalais.

• Dr. Jerzy Ochmanskis, žinomas Lietuvos istorijos ir kitų raštų autorius, gyv. Poznanėje, Lenkijoje, neseniai išleido naują leidinį "Historiografia rewolucji 1905 roku w Litwie". Savo trumpoj, bet gerai paruoštoje ir puikiai dokumentuotoje studijo-

je mini prof. M. Roemerio, K. Bielinio, M. Biržiškos, J. Gabrio - Paršajčio, P. Rusecko, P. Klimaičio, dr. J. Basanavičiaus, J. Jurginio, Stp. Kačio, dr. K. Griniaus, V. Steponaičio ir kitų lietuvių autorių raštus, liečiančius 1905 m. revoliucijos aprašymą.

• Pirmasis lietuviškas knygynas Kaune buvo įsteigtas 1905. I. 29, taigi ateinančiais metais bus minima jo 65 m. sukaktis. Jį įsteigė Juozas Naujalis Rotušės aikštėje. 1944 m. buv. knygyno patalpos buvo sudeginotos.

Tel. ofiso HE 4-5849. rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9
antr., penktad. 1-5, treč. ir šešt. tik
susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. S. ir M. BUDRYS
ALERGIJA

2751 West 51st Street
Valandos: ketvirtadienis, penktadienis 2-9 v., šeštadienis 10-1 p. p.
Išgaila priimami pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st Street

Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir
ketv. 1-4 ir 7-9; antradi. ir penk.
1-4; treč. 10-2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
Crawford Medical Building
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS

Akuserija ir moteriškos
Ginekologinės Chirurgijos
6132 S. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atsiliepiama, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. PProspect 8-0081

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKIA

2656 West 63rd Street
Pirmad., antradi., ketvirtadi. ir penkt.
nuo 12 iki 3 val. ir nuo 6 iki 8 v.v.
Šeštadi. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. Pr 6-6022 Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 7 iki 9 v.v.,
šešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susita-
rus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 W. 63rd Street
Val: kasdien nuo 1-4 p.p. ir 6
iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 3-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad.
ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — REliance 5-1511

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuviai gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antradi., ketvirtadi. ir
penktadi. nuo 12-4 val. p. p. 6-8
val. vakar. šeštadi. 1-4 v. va-
kar. šeštadi. 12-3 val. p.p. trečiad.
uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Bakyrus trečiadienius.
Šeštadienis 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE

KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antradi., ketvirtadi. ir penkt.
nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6
nuo 6-8 val. vakar. Trečiad. nuo
11 val. ryto iki 1 val. p. p. šeštad.
nuo 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso telefon. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA MOTERŲ LIGOS

2817 West 71st Street
Telef. HEemlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4733

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS

2858 West 63rd Street
Valandos: pirm., ketv., 5-8 val.,
antradi. ir penkt. 1-4 val.
Prilimnėja tik susitarus

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Šeštadi. 9 v. r. — 2 v. popiet

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba

DR. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą
Uždaryta trečiadieniais

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
5159 So. Damen Avenue

Valandos tik pagal susitarimą
Trečiadieniais uždaryta.

Telef. 423-2660

DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS

9760 So. Kedzie Avenue
Val. pirmad., antradi., ketvirtadi. ir
penktadi. 8 v. r. iki 8 v. r. Treč. ir
šeštadi. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTOPEDIJOS LIGOS

2745 West 69th Street
(Tel. 737-2290 ofiso ir rezidenc.)
Prilimnėja ligonius tik susitarus —
(By appt.).

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATO
CHIRURGIJA

Ofisas 2454 W. 71st Street
Val: antradi. nuo 2-5 popiet.
ketvirtadi. nuo 6-8 vakar.
Ofiso telefon. 776-2380

Rezid. telefon. PProspect 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

PRITAIKO AKINIUS
15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto telefon. 687-2020
Namų telefon. 839-1071
Visitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. Glitovhill 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val.
iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak.;
antr. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. p. p.
ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas — 925-8296

Valandos: 2-3 v. v. v. penktadi. 10-12
v. r. 2-3 v. vakar. šeštadi. 1-4 v. va-
kar. Sekmad. ir trečiad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ
LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1233

Ofiso val: Pirm., antr., Treč. ir
penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8
v. v. šeštadi. 2-4 val. popiet ir kitu
laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS

2454 West 71st Street
Prilimnėja ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PProspect 6-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)

GYDYTOJA IR CHIRURGE
6643 So. Albany Avenue
Val: pirm., antradi., ketv. 6-8 v. vak.
penkt. ir šeštadi. 2-4 popiet
ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3107 West 71st Street
Val: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v.
Treč. ir šeštadi. pagal susitarimą

Ofiso tel. 767-2141. Namų 636-4850

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6449 So. Pulaski Road
Val: pirmad., antradi., penktadi. 1-4
ir 6-8 v. v. ketvirtadi. 6-8 v. vakaro
šeštadienis 11-1 val. popiet

Pasaulis, kuris nuolat miršta

Vitalijos Bogutaitės antrasis eilėraščių rinkinys "Lietus ir laikas"

PRANAS VISVYDAS

Vitalija Bogutaitė, LIETUS IR LAIKAS. Išleido "Ateitis" 1969 m. Viršelį piešė Vida Krštolaitytė. Rinkinys 60 psl., kaina \$2,00, gaudamas ir "Drauge".

Patinka man antraštės aliteracija — "Lietus ir laikas". Du žodžiai, į kuriuos taip lengva įsimylėti. Tai Vitalijos Bogutaitės naujas poezijos rinkinys, išleistas "Ateities". Viršelį, kurį piešė Vida Krštolaitytė, rangosi juodas sliubinas — atseit, debesys. O raidės, lyg aštrūs prakeikimo lašai, srūva žemėn.

Džiugu, kad mūsų poetės yra tokios kūrybingos. Jos nepasiduoda nei laikui, nei lietuvi. Jos leidžia savo poezijos rinkinius. Anadien nusipirkau Grigaitytės "Traupų vakarą". Neseniai ir Sadūnaitės "Kai tu arti manęs". Ir Saulaitytės "Kai mes nutylam". O liūnės Sutemos knygas "Tebūnie tarytum pasakoj" ir "Bevardę šalį" dar ligi šio laiko laikau arti rašomojo stalo, kad galėčiau kiekvienu metu, susipykęs su pasauliu, atskleisti ir paguosti krūtine.

Gražiai rašo mūsų poetės. Iš jų aš mokausi kalbos. Jos yra ir mano auklėtojos, jei ne motinos, tai bent seserys ar draugės. Aš mėgstu, kai jos kalba apie meilę, laimingą ar nelaimingą, apie gėlės, saulę, paukščius, apie iškeliauvusius brolius; apie Egles, žaliųjų karalienes. Man atrodo, jos moka švelniau liūdėti negu vyrai. Jų sielvartas nėra slegiantis. Jis kaip rasa žėri rytmečio saulėje.

Minkštą pavasario lietu geria ištroškusi žemė. Minkštą pacasario lietu saujom semia vaikai. (51 psl.)

Džiaugsmingas posmas. Ir ten, kur Bogutaitė priartėja prie džiaugsmo, ji pati yra stipriausia. Todėl ir trokštu, kad panašiu lengvumu skambėtų ir daugiau jos eilėraščių. Trokštu, kad eilėraščiuose būtų kuo mažiau mums svetimos egzotikos, kuo mažiau socialinio elemento ir dūžtančio pasaulio simbolikos.

Deja, poetė yra jautri laikmečiui ir ji savo rinkinyje noriai pa-

sileidžia į karingą socialinio pesimizmo kelionę. Ją vilioja tas pasaulis, kuris nuolat miršta.

Kalsim kardus. Ruošimės kelionei, ilgai, lemtingai kelionei. (15 psl.)

Ir imu skaityti apie apeliacinius teismus, apie bežemes kar-tas, nepasotintas minias, saulės užtemimus, mirstančius miestus,

neapgyventas salas, beširdžius artojus, pranašus, fakingus, magnolijų kraštus ir prakaitu kvėpiančias plantacijas.

Kiekviena valanda tampa tiltu, kiekviena akimirka — šauksmu, metalo retežiams ritmingai skeliant juodųjų brolių galvas. (29 psl.)

Vau. Prisimenu "Dėdės Tomo trobelę". Gilliai užjaučia poetė pasaulio prispaustusius. Jų visais laikais buvo ir bus. Tokia yra žmonių lemtis: vieni gimsta dykumose, kiti plantacijose, tretieji džunglėse. O yra ir tokių, kurie dieneles ramiausiai leidžia Santa Anitos arklių lenktynių aikštėje, gaudami valstybines pašalpas. Yra ir tokių, kuriems viskas yra atsidė, kurie bėga ir degina miesto kvartalą. Tada pakyla dūmų kamuoliai.

Dunda, dunda, dunda dramblio kaulo krašto dukterų būgnai. kalena balti dantys, šaukiasi keršto dievas mirė. (34 psl.)

Vykęs posmas, tinkle įvairioms situacijoms. Už pesimistinio fasado kartais galima atskleisti nuogą, nors nedrąsų samojų.

Mėgtu Bogutaitės poetinį sakinį, mėgtu ir sodrų žodį, ir nuodėdų kalbėjimą, tačiau sunkiai virškinu tą makabrišką pesimizmą. Jo yra per daug. Brolių ir seserų šauksmo yra per daug. Jis prasidėjo su gabiu poetu Mackumi, su dar gablesniu Škema. Jų protarpiais operuoja ir gerą vardą lietuvių poezių tarpe turinti



ŽUVIS IR DUONA

VITALIJA BOGUTAITE

I

Dar man negimus, žuvis ir duona buvo padalintos, todėl aš taip suaugau su žeme, todėl dabar sunku nuo jos atsikilti.

Kada įbrisiu į šaltą, sriaunią upę, nuplauk mano kūną, kad sugrįžčiau palaiminta, nes keturiasdešimt dienų ir naktų Tu mus buvai apeidęs.

Liūnė Sutema, ir švelnioji Švabaitė, ir romantiškoji Grigaitytė. Galima būtų ir daugiau pavardžių suminėti.

Neornamentuoto pesimizmo dūmai graužia akis. Dažnai kartojamos metaforos bei įvaizdžiai pavirsta šampais. Tikrovė keičiasi, o jie lieka tie patys.

Aš labai pageidaučiau, kad bent viena iš tų gabių poezių baltadės ar soneto rėmuose apraudotų sužeistą kareivį. Štai, vyksta

mūšiai prie Con Thien, prie Da Nang, prie Chu Lai — guli slėnyje mirštantis kareivis, jaunas, bernuželis, laukia malūnsparnio pagalbos, galvoja apie tėviškę, namiškius, motiną. Tai yra jaudinanti situacija. Ar tas pats Viet Cong karys, pakliuvęs į bombonešių traukiantį lietų, ir jam nėra išsigelbėjimo. Jiems priklauso poezių rauda. Ne pesimistinė, bet tiksliai, poetiškai nusakanti tikrovę. Ne tuščiomis metaforomis,

bet detaliskais įvaizdžiais, kurie rodo ir degina tiesa.

Tragiško gyvenimo poezija lietuviui yra artima. Ne vienas iš mūsų savo jaunystės gražiausius metus yra praleidęs mūsų laukuose, ramines mirtinai sužeistą draugą ar bučlavę motiną prisistą skeptaitę.

Raudokite, moterys, raudokite. Gaudžiai skambinkite kanklių stygomis. Bet neužmirškite saulės ir gėlių.

Kur Amerikoje šilta

DAUMANTAS ČIBAS

(Tęsinys iš praėjusio šeštadienio)

Oras kaip pečių. Pro siaurą viršų aiškiai matai, kaip virš kalnų formuojasi perkūniniai debesys. Išskyla balti bokštai, svyra, griūva, sužaibuoja, sugriaudžia.

— O, kad mums bent lašelis nukristų! Gal ne taip džiūtuomėn.

— Visas automobilis įkaitęs. Guma svyla. Bet ant mūsų nenukrenta nei lašas. O už kalno, už mylios lyja. Girdime, kaip ūžia.

Vos prisiskverbiamie siaurutuke anga, tuoj patenkame į kitą kanjoną. Čia uolos vėl kitokios: rausvo smiltainio, dailiai apdiltos, šonuose daug urvų, urvelių. Kai kuriuose tyvuliuoja vanduo. Skubame prie tokių urvų. Ten vėsu pasidėti, panerti rankas kojas į drungną vandenį. Ne kiekvienas baseinas tinka gerti. Kai kur vanduo sūrus, o kitur turi daug magnezijos sulfato, — tuoj paleidžia vidurius. Tokio vandens buvome gerokai pasisėmę, — teko jį visą išpilti ant agavų.

Artėja vakaras, reikia apsirinkti stovyklavietę. Pasitrunkome dar po kelis stačiasienius kanjonus, bet išdžiūvusios akys jau niekuo nebesistebi. Tai kas, kad prieš milijonus metų šios uolos buvo sulankstytos, suvartytos, kaitintos, degintos, kol pasidarė raudonos, rudos, geltonos, mėlynos, ir juodos! Jos čia stovi dabar plikos, be jokios gyvybės. Kai nėra vandens, tai nėra nei krūmelio, nei medelio, nei kaktuso. Važiuoji, kaip plentų, nei dumda. Jei yra kas gyvas, tai slapstosi sprogčiuose. Tik šen ten skubiai nubėga išgąsdintas driežas ar viršum galvos sklendena sakalas.

Netikėtai iš siauro įvirstame į platų kanjoną, pilną prigrivusių uolų. Sukame automobilį kairėn, dešinėn, kairėn, dešinėn, ir taip be galo.

— Niekur nenuvažiuosime, — sako sūnus.

— Truputį kantrybės! — prašau. — Atrodo, vieta eina platyn. Toliau gal bus mažiau vargo.

Velnio katilai Staiga mūsų fordas klimpsta. Sustoja. Iš-

šokame ir prisemiam batus purvo. Dar nekuomet nebuvom taip išsigandę, kaip dabar. Klimpiname iki tvirtos žemės. Dairomės. Girdim, kažkas netoliese bliurbis. Nuo ten ateina pykinantis dvokulys. Atsargiai artinamės. Už keiliolikos žingsnių sustirstame iš nustebimo. Tik žiūrime išpyrę akis.

— Velnio katilas, — šnabždu. — Iš tikrųjų, katilas, — pritaria sūnus. — Kad tik nenugramzdėtumėm į kokią kiaurymę!

Apeiname aplinkui. Žemė visur tvirta. Tik ten, kurlink nuteka šaltinio vanduo, smėlis išgraužoje dumblo. Mes kaip tik ir i-važiavom į tokią klampynę.

Apžiūrime arčiau tą keistą katilą. Duobėje vanduo ne vanduo, labai drumstas, beveik košė. Iš dugno nuolat burbsi kažkokios dujos. Atrodo, lyg verda. Tik ta košė nekaršta.

Bet nėra ko gaišti. Vakaras čia pat. Reikia gėlbėti į klimpusį draugą.

— Kas jį dabar ištrauks? — klausiu.

— Kas? Ištrauktų Auto klubas, bet nežinau, kaip jį prisišaukti. Eigulio laukti taip pat nėra ko. Griebk kastuvą!

Pirmiausia nukreipiame šaltinio vagą, po to išdrabstome košę iš po automobilio ratų. Priklojame akmenų, kad ratai turėtų už ko užsikabinti. Mėginame važiuoti, — nė iš vietos. Tenka viską perdirbti. Ir vėl mėginti. O čia karšta! Geri ir nekuomet sočiai neatsigeri. Dykumoje valgyti beveik nesinori, tik gerti, gerti. Vargšai, kas į dykumą vežasi tik vieną galioną.

Pagalčiau iš tos marmalynės išsikauptom visi purvinai. Purvas dykumoje yra tikras niekis: per minutę jis sustyra ir nubyra.

Toliau važiuojam labai atsargiai: vienas sėdim prie vairo, o antras guginam priekyje. Neturim nei mažiausio noro vėl įsmukti ir vėl visą valandą klemšinti po purvą. Atsargumas apsimoka: laimingai atsilenkiame dar kelių tokių katilų ir sustojame nakvynei po šleivu paloverde medžių.

Jaučiamės baisiai pavargę. Vos-ne-vos pasistatome palapinę. Aš atsižadu vakarienės ir tuojau iššitiesiu poilsio. Vakaras, kaip visuo-

met, karštas. Smėlis po šonu, kaip įkaitintas pečius. Ateina į galvą-tą karštąji sluoksnį nukasti. Jau geriau. Pačios akys merkiiasi...

Tamsioji dūksmė

Naktį girdim — stauglia, kaukia, švilpia. Kas gi? Tik ne vėjas, nes po mūsų medžių visiškai ramu. Išlandam iš palapinės. Graži mėnesiena, pilnatis. Sausame ore mėnulis daug šviesesnis. Jei dar kiek, galėtum laikraštį skaityti. Bet kas ten staugia? Turbūt, vėsiaus oro srovės veržiasi skersai dykumų. O kad taip mums papūstų!

Taip bestoviniuojant, viskas susimaišė. Jūs tvokstelėjo karšto oro srovė, — net kvapą užėmė. Medžio šakos švėkšnoj, uolų plyšiai švilpė, karšti akmenukai čaižė veidus. Tikra tamsybių dūksmė!

Bet po minutės pūtė vėjas jau žymiai vėsesnis, o dar po kitos — ir visai geras. Tada iš-tisą valandą jis mus gavino. Mūsų džiaugsmui nebuvo ribų. Rodos, nei miego nebereikia, esi budrus, judrus, sotus vien nuo tokio vėsiaus pūtenimo. Ta naktis taip ir praėjo: šne-kėjomės, džiaugėmės, dainavome. Sakoma, kad saulei tekant saldu miegoti. Tai ir mes nejučiomis užsnūdome ir gerokai pamiego-jom, kol saulė įdeginio sprandus.

— Žinai, — sakau nubudęs, — aš jau

nebenoriu trauktis kalnų koridoriais. Iš vakarykštės skauda kaulai. Susiraskim gerą kelią, pavažinėkim, tada žinosim, kur bus įdomu ilgiau pabuvoti.

Sūnus pritarė. Po poros valandų laužymosi tikėjomės užsikarti ant gero kelio, bet išėjo visai kitaip. Kanjonai, kaip kokie labirintai; iš vieno patenki į kitą, važiuoji, važiuoji apsuksimis ir nustembi radęs pats savo vėžes.

Eigulys mums buvo sakęs: — Jei pasiklysit, nenustokite šalto proto. (Šalto? Kas gali būti šaltas karšto dykumoje?) Žiūrėkit į saulę ir važiuokit viena kryptimi. Vis kada nors išvažiuosit į pakraštį. — Geras pasakymas — viena kryptimi! — piktinosi sūnus. — Tik lygiame lauke gali važiuoti viena kryptimi, o čia turi sukti, kurlink kanjonas kraiposi.

Palik viską. Užmiršk!

Bet šios dienos kelias nebuvo klastingas. Nepatikto tik tai, kad niekur neradom šaltinių. O mūsų bačkutė jau beveik visai išseko. — Jei važiuoji atostogų, — patarinėjau pats sau, — tai būk nors tiek išmintingas, — niekur nesitrauk nuo šaltinio.

— Su Anza ne bėda, — ramino sūnus. — Gal jau už ano atosūkio pamatysime pilkus



Kantrimas jau kažką rado...

II

Aš tau neatnešiau vandens, kai lūpos degė dykumų kaitroj, neprimengiau akių, kai saulė kepino Tave ir smėlį. Keturiasdešimt dienų ir naktų aš išdaviau Tave.

Dar man negimus žuvis ir duona buvo padalintos, saulės patekėjimas ir nusileidimas, todėl atleisk, kad sėdžiu ir skaičiuoju nes tikin, kad tik įnai viena, pakibus plačiam horizonte, judina žemę.

III

Jeigu šiandien kalbėčiau apie žvaigždžių gražumą mėnesienoj — meluočiau, nes nei žvaigždžių, nei mėnesienos aš nemėgstu.

Jeigu kalbėčiau apie skaitumą saulės — irgi meluočiau, nesgi saulė atveria mus nuogybei.

IV

Šiandien aš jums kalbėsiu apie nakties tamsumą ir nemeluosiu. Kalbėsiu apie tamsą, kuri visus sulygina. Šventąjį ir nuodėmingą pradiengia nepermatoma skraiste.

Kalbėsiu apie tamsą, kaip apie savo tėviškę, kurioje gali sugrįžti po dienos darbų.

Palaiminta tamsa. Palaiminta naktis, pagimdžiusi tamsą. Palaiminti visi, kurie grįžta tamson.

(Iš rinkinio "Lietus ir laikas")

medžius, o tarp jų rasim vandens. Nekuo-met nenustokim vilties.

Staiga kažkas — dundurakšt! Svaiginan-čiai trenkė. Manėm, kad žemė sudrebėjo ir kalnas persprogo. Iššokę pamatėm: per kal-no viršų griuvo perkūninis debesys, — rito-si skleistis kamuoliai, augo bokštai, krypo, vertėsi.

— Nors kartą lietus mūsų neaplenks! — Nesidžiauk, — gąsdino Kantrimas. — Kai nuo kalnų vanduo bėgs, tai mus neš ir uždaužys arba paskandins ir smėliu užpils. Aš jau mačiau tokį lietų.

Ir jis, nieko nelaukdamas, pasuko į aukš-tesnę vietą, po ratais pakišo uolų atplaisas, uždarinėjo langus.

— Apsžiūrėkime, — pridūrė, — kur bė-gti, jei potvynis mus ir čia pasiektų.

— Bėgti nėra kur. Reiks lipti į šlaitą. Tuo metu ant mūsų šliukstelėjo lietaus siena. Vos spėjom išokti į automobilį. Kalnų lietus, sako, esti labai smarkus, bet trumpas. Lietus pylė ne kaip iš kibiro, bet kaip iš krioklio. Nieko negelbėjo užsidarymas, — akimirks-niu viskas sušlapo.

Po kelių minučių baisi užrė aprimo, vėl nušvito saulė. Nei vieno lašo nebekrito. Kai apsidairėm, niekur nei mažiausio debesėlio neberadom. Oras buvo nuostabiai grynas. Dabar čia galėtų lengvai kvėpuoti kiekvienas alseika.

Bet ką tas lietus padarė! Visu kanjono dugnu kriokė smarkuolė upė. Purvinas van-duo suko verpetus, ritino akmenis, nešė nu-plėštus kaktusus. Nuo aukštų sienų žemyn klekėjo šimtai krioklių.

— Kaip gerai, kad suskubom užvažiuoti aukščiau!

— Gerai, tai gerai. Bet kaip toliau ke-liausim? Be baidarės — nė žingsnio!

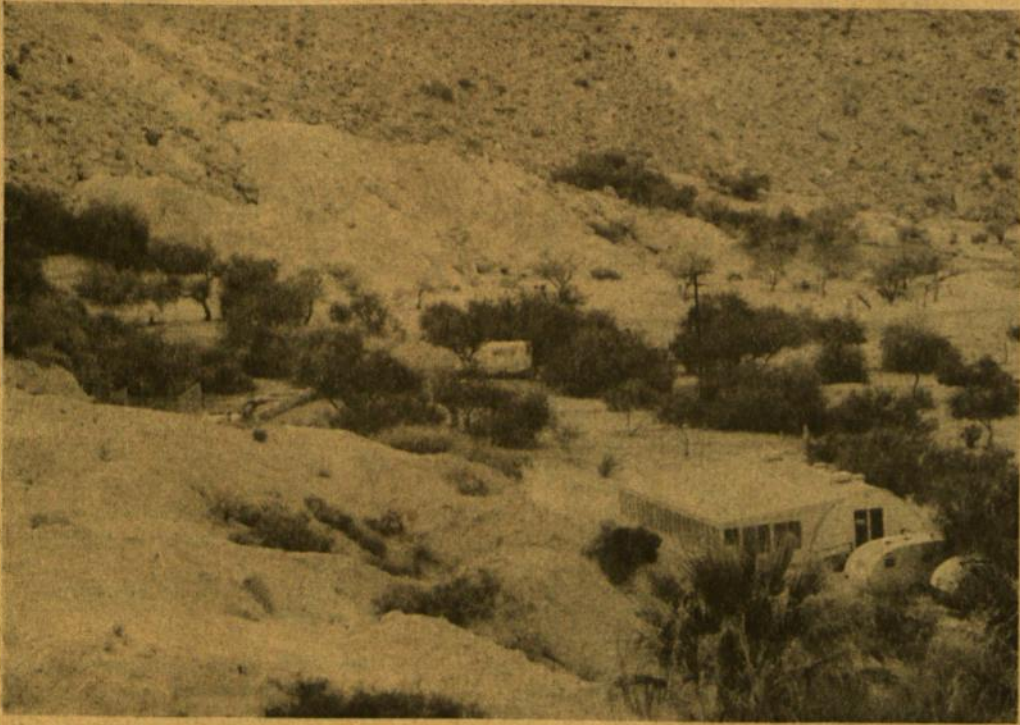
Palaukėm keiliolika minučių, visas vanduo nubėgo, upė prapuolė. Bet liko jos ženklai: išgraužtos gilios gremžės, supilti pylimai, pil-ni vandens duburiai, dumblo balokšniai, su-verstos akmenų krūvos.

Labai nusiminėm. Be žodžių buvo aišku, kad įkliuom. Nei šiandien, gal net nei ry-toj iš čia neišvažiuosim. Teks laukti, kol išti-žusi žemė sukietės, arba viską palikti ir keliau-ti piešiams.

Nieko nepadarysi. Tokia mūsų klotis. Ne visuomet viskas gerai išeina.

Tik reikia surasti gryno, švaraus, skanaus vandens. Be jo ir laukti neįmanoma.

Gerokai pagervinėję, aptikome beveik šal-tinį. Iš kalneliau esančio duburio vanduo per



Agua Caliente. Priekyje namas su karštu baseinu, įkalnėje druskų kalneliai.

Kur Amerikoje šilta

(Atkelta iš 3 psl.)

smėlį filtravosi į žemesnę įdubą. Jo prisėmė, kiek tik reikėjo.

Kol saulė švietė, skubėjom išdžiovinti sulytus daiktus. Manėm, kad po tokios liūtis bus nepaprasta šutra. Bet nel Sausas dykumų oras surijo tą drėgmę, ir naktis sutemo ne ką vėsesnė už buvusias.

Niekas mums dabar neįdomu. Kad tik kaip nors išsipainiotumėm! Nekuomet nebekelsim kojos į tą apgaulų kraštą! Nubundi naktį, galvoji, karščiuojies, prisiekinėji ir taip išsaudrini, jog nebegali užmigti. Nemigos atvejais namie aš griebiuos gerai išbandytos priemonės: iš reto kalbėti maldele — Garbė Tėvui ir Sūnui ir... Kol ją porą kartų sukalsi, žiūrėk, jau ir miegi. Bet šianakt ir ta nuostabi maldelė nieko nepadeda. Beviltiška mūsų padėtis taip ištaršė smegenis, jog neįmanoma nurimti.

Imigrantų keliu

Kol iš tos bėdos išsikrapštėme, praėjo beveik visa kita diena. Betgi kelią pasiekėm, ir ne bet kokį — smaluota! Lėkėm juo, tartum nuo bolševikų bėgdami.

Šis kelias eina senojo kelio vėžėmis, kuriomis visą šimtą metų į San Diego, į San Francisco ir į Los Angeles keliavo ankstyvieji imigrantai, mormonai, aukso ieškotojai, gyvulių varovai, kur zovada lėkė pašto raiteliai ir dabartinio Greyhound pirmatai — kartinio susisiekimo organizatoriai. Ir Meksikos banditai, žinoma. Šalia kelio stovėjo arklių pakeitimo stotys, iš kurių viena — Vallecito — dabar atstatyta, kaip anų laikų paminklas. Namų sienos sukrautos iš balos vėlėnų, — baisiausiai storos. Kelias vietomis eina išdžiūvusio ežero dugnu, tai Drebejimų slėniu, pagal klampią cienegą (balą), tai persirita per kalnus siaurutuku tarpekliu. Kaip malonu žvelgti į žalią balą, kelias dienas pabuvus grėsmingoj dykumo! Tai laimingas tas eigulys, kur gyvena prie tos balos! Kaip saldu žiūrėti į jo karvę ir veršuką, kurie po tą balą ramiai braiždžioja, vikšvas skainioja, uodegomis švitruoja.

Agua Caliente

Už šešių mylių pasiekėm kitą oazę — Agua Caliente, kas reiškia — Karštieji Van denys. Daug medžių. Tai mums įdomu. Įsukame bent apsidairyti.

Šios oazės šeimininkas, dykumų eigulis, čia jis yra viskas: mažos krautuvėlės savininkas, pašto agentūros tarnautojas, gazolino pardavėjas, kurorto prižiūrėtojas, šiukšlių surinkėjas ir dar daug kas. Kiti gyventojai — tik svečiai, atvažiuojantys pasimaudyti karštuose šaltiniuose, kurie gausiai veržiasi iš žemės gelmių. Ir veržiasi jie, matyt, daug tūkstančių metų, nes prie kalno šlaito susikrovė aukštos kalvos visokių druskų.

Tarp medžių šviriame parke stovi keli traileriai, palapinės, atskiri automobiliai. Apistojame ir mes, nes esame pasilgę žmonių ir labai ištroškę ledais atšaldyto vandens.

Greit pastebime, kad ši oazė turi net elektrą, bet neturi telefono. Su pasauliu susisiektu radijo pagalba. Moderniškai įrengtas mineralinio vandens baseinas, purkšlės ir geriamo vandens vandentiekis. Per parką žiurlena keli mineralinio vandens upeliukai.

— Kokia rojiška vieta! — džiūgaujame.

Kadangi pavakarys, tai gydyklos pastatas su karšto vandens baseinu jau uždarytas. Veikia tik atskirame name įrengtos purkšlės. Ju vanduo 100 laipsnių F karštumo, stipriai kvepia siera ir toks švelnus, tartum pamuiliutas.

— Ką jis gydo? Ar mums, sveikiems, nepakenks?

Lentos užrašas sako, jog vaikams iki 16 metų be gydytojo raštelio neleidžiama maudyti. Tokiems yra atskiras baseinas su pa-

prastu vandeniu. Kita lenta perspėja motinas neduoti kūdikiams mineralinio vandens, nes jų dantukai gali pajuosti. Bet kas čia per paslaptis? Niekur neskelbiama cheminė to vandens sudėtis. Bandome pagauti eigulį. Jis, tikriausiai, viską žino. Bet eigulis mūsų atskrato, — esąs per daug užimtas.

Kas gydosi?

Sekmadienio rytą tiesiai iš palapinės nuėjom prie baseino. Ten maudėsi visi seni. Pro įtaisytas baseino šonuose angas karštas vanduo veržėsi tokia stipria srove, jog vos buvo galima stovėti. Ta srovė čia atlieka masazisto darbą. Tokiame karštame vandeny niekas negali pabūti ilgiau, kaip 10 minučių. Esama pavojaus suglebti ir nustoti sąmonės. Todėl besimaudantieji nuolat išlipa ir po čiuurkšle atsigaivina žymiai vėsesniu mineraliniu vandeniu. Arba išeina atvėsti pastato šėšėlyje.

Tai mes ir pradėjom tuos stovinčiuojančius apklausinėti.

— Lengvina visokias senų žmonių negales, — sausiai atsakė vienas gysliu.

— Aš ką tik po operacijos, — guodėsi kitas. — Doktoras mane čion siuntė, ir aš kasdien jaučiu, kaip man grįžta jėgos.

— Mane kankina artritis, — pasakojo trečias. — Išleidau didelius pinigų daktarams. Rįjau tabletes, kaip kalakutas. Nieko nepadėjo. Atvažiuoju čia ir tuoj pasijutau geriau. Dabar lankausi kiekvieną savaitę. Aš pažįstu kelis tokius, kurie atvažiuo su lazdomis ir vos atkrypuodavo iki čia, o dabar jie be lazdu vaikščioja po visą apylinę.

— Ir aš pats buvau toks kripošius, — įsiterpė kitas. — O pažiūrėkit į mane dabar! Vakari buvau net į aną kalnelį užkebekštavęs. Ar jūs taip pat turit bėdų su artriu?

— Ne, — sakom. — Mes esam bitininkai. Mes nekuomet neturėsim artričio. Bitelės mums nuo jo gydo. Mes tik norim žinoti, ar tas mineralinis vanduo nekenkia sveikiems organizmams?

Dabar į mūsų pokalbį įsimašė dar neseenas vyras, ant kurio pirštų žiburiavo stambūs žiedai su brangiais akmenimis. Iš jo vartojamų medicininių žodžių tuoju supratom, kad jis pats yra šoks toks gydeika. Jis mums mielai papasakojo, kad Agua Caliente turi trijų rūšių mineralinį vandenį: karštąjį čia ir purkšlų pastate, drungnąjį, triskart stipresnį, įkalnėje, sename indėnų baseine, ir skanų geriamą vandenį. Jeigu jie nekenkia ligoniams, tai kaip gali kenkti sveikiems? Pavyzdžiui, jis jaučiasis visiškai sveikas, bet nuolat važiuo įs čia atsigaivinti.

— Mano žmona, — tęsė jis, — pametusi visas formas, ėjo iš proto ir mane patį darė nelaimingą. Ji viską bandė, niekas negelbėjo. O kai ėmė čia lanyktis, visą nereikalingą svorį bereginti numetė. Gal net ir per daug numetė! Tik dirstelėkit, ji dabar ateina iš baseino.

Mes abu skubiai metėm dirsnį. Daktaro žmona artinosi grakšti, liekna, lengva, — tikra lietuviška Elenutė.

Daugiau informacijų mums nebereikėjo. Smukom pro duris ir pasinėrėm baseine.

Indėnų gydykloj

Gerokai apvirė, skubėjom į purkšlų pastatą, kur vanduo toks minkštas, tiesiog mui-luotas. Nereikia ilgai laukti, tuojau pamatai, kaip kūno oda pasidaro lygi, švelni, ištemp-ta. Iš čia bėgom į kalno šlaitą ieškoti indėnų gydyklos. Radom duobę, išklotą plokščiais akmenimis, sklindančią lyg mėlynai dažytą, stipriai kvepiančio vandens. Šis, galima sakyti, buvo drungnas, tik 80 laipsnių F. Tai seniausias šaltinis, kurio gydymąją galią žinojo reti dykumų gyventojai indėnai. Šiame baseine gali tilpti ne daugiau, kaip 15 žmonių, bet juo retai kas naudojasi, nes seni žmonės nejstengia iki jo užkopti. Nors būni pasinėrę iki pat nosies, bet nuolat turi pilti vandenį ant galvos, nes saulę galvą taip kaitina, net smilkinius skauda.

(Bus daugiau)

Dainininko gyvenimo dalia

Operos solisto Alekso Kutkaus 80 metų sukakties proga

L. BALTRUSAITIENĖ

Tebus man atleista, kad šiomis kukliomis eilutėmis pagerbdama Jubiliatą Aleksą Kutką, pasisavinu jo paties parašytos ir 1959 m. J.Kapočiaus išleistos knygos antraštę. Geresnės šiai progai nesugalvoju.

Š. m. balandžio mėn. 6 d. ty-liai, be jokio triukšmingo jubi-liejaus, be iškilmingų kalbų, ar gausių dovanų, praėjo A. Kut-kaus 80-sis gimtadienis. Tyliai ir nepastebėtai, nes nuo bet kokio tos dienos paminėjimo abu su žmona, taip pat operos soliste, Jadvyga Vencevičaitė, griežtai, griežtai atsisakė. Dar nežinia, kaip man bus už šias eilutes "pa-dėkota"...

Nuoširdus aukštaitis, nuo Sve-dasų, vidurinius ir aukštuosius mokslus baigė Rusijoje. Dar jau-nystėje svajoja būti gydytoju, ta-čiau Voroneže baigia Teisių fak. Lygiagrečiai studijuoja muziką, imdamas privačiai pamokas ir baigia Liaudies konservatoriją. Meilė muzikai pasireiškia dar jaunystėje. "Muzikos pasiilgimą išleidavau balalaika, mandolina ir net smuiku. Tą paskutinį bu-vau įsigijęs visai netikėtai ir ne-lauktu būdu. Mat, Peterburge, esant dideliem šalčiam ir netu-rint žieminio apsiausto su šilta apikakle, buvau bepradėdęs nu-šalti ausis. Paprašiau Lietuvių labadaros d-ją 4 rublių pašal-pos, kad galėčiau bašliką nusi-pirkti. Nuėjęs tuo tikslu į turgu, nusipirkau... smuką. Bet po to mano ausys jau niekada nešalo"

(Dainininko dalia, 15 psl.). Ap-vaizdos apdovanotas visais muzi-ko privalumais dar vos 10 m. ber-niukas jau gieda rinktinį vaikų chore, kuriam vadovauja Č. Sas-nauskas. Šis dažnai jam sako: "Tu kamertonas", bet jaunuolis nė nežino, kas tai per paukščiukas. Ne lengvas buvo gyvenimas svetimam krašte. Kartais, badas verčia imtis bet kokio darbo. "Bu-vau mėginęs mestis net į speku-liaciją, bet tam menui jokio talento neatsirado. Mano prekyba štai kaip prasidėjo: kartą ga-vau pasiūlymą" pirkti kibirą ži-balo. Kai po revoliucijos elek-tros stotis nustojo veikusi, žibalas tapo labai svarbus dalykas. Surizikavau didele suma pinigų ir žibalo pirkau, manydamas, kad ne tik sau turė-siu, bet ir uždirbsiu. Po trijų die-nų žibalas nustojo lempoje deges. Pasirodo, jo labai nedaug bū-ta, tik truputis paviršiuje pilno kibiro vandens" (Dain. dal. 38 psl.). Išėjęs vargingą tremtinio kelią, tačiau įgijęs daug muzikos žinių, dalyvavęs daugely koncertų, ir dažnavęs keliose operose, 1922 m. grįžta į pasiilgtą tėvynę.

"Nelengva man buvo susigau-dyti savo pirmuose įspūdžiuose, kai atsiradau Tėvyneje po bai-saus gyvenimo tolimoje Rusijoje. Vaikščiojau lyg apsaivęs, lyg netikėdamas, kad jau nebėra ba-do šmėklos, kad nebėra sunkios komunistinės letenos ant spran-do... Taip mažai kūniškų jėgų te-

turėdamas, įsijungiau į operos darbą. Mano pirmumas kolegų tarpe reikšėsi tuo, kad aš jau turėjau trejų metų sceninės praktikos patirtį, jau, galima sa-kyti, mokėjau pirmuosius žings-nius scenoje žengti. Bet mes visi tada buvome tokie jauni ir jau-tėm tiek daug meilės teatro me-nui, kad griebėmės darbo su vi-su jaunatvišku užsidegimu. Mums ne tik spektakliai, bet ir kiekviena repeticija buvo tikra meno šventė" (Dain. dalia 44 psl.). Bet leiskime apie tą laiko-tarpį dar prabilti S. Santvarui: "1922-44 buvo gražiausi A. Kut-kaus kūrybinio darbo metai. Liet. Valst. operos teatre jis buvo sau žmogus ir kūrėjas, su nieku ne-lygintinas ir negretintinas. Dai-nininkas ir aktorius jame glūdėjo kaip du neatskiriami dalykai, kaip vienas kitą papildė. Daina-vės ir vaidinęs visus pirmaeilius tenoro vaidmenis, Kutkus juos kūrė savaimingai, originaliai, meis-triškai. Ypač ryškų jis sukūrė Leoncavallo Pajaco, tolygaus pa-



Aleksas Kutkus — Leoncavallo Pajaco Canio

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaskuojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5162

TELEVIZIJOS

Spaivotos ir paprastos, radijal, stereo, oro vėsinatvni. Pardavimas ir taisymas.

J. MIGLINAS

Krautuvė Marquette Parke 2346 W. 69th Street 776-1496 Namų tel. — PR 6-1063

kaitalo Kutkus neturėjo G. Rossi-ni "Sevilijos kirpėjuje". Iš arti pažinęs rusų kultūrą ir jų dvasią, jis ypač puikiai dainavo poetą Lenskį Čaikovskio "Eugenijuje Onegine", "Pikų damoj" Ger-maną ir "Žydėj" Eleazarą. Tai bene bus tie vaidmenys, kuriuo-se, Kutkus pasiekė kūrybinio darbo viršūnį". (Liet. Encikl.) Apie šį jo gyvenimo laikotarpį, tikiu, kas nors parašys išsistą stu-diją, kuri ateinančiom, teatro te-mom besidominčiom kartom ti-krai bus įdomi.

Vokietijos stovyklose Kutkus atsiranda pačiame amžiaus pajė-gume. Tad jis tuoj aktyviai įsijun-gia į platų kultūrinį gyvenimą. Čia jis vadovauja chorui (Uchtėj) vadovauja liet. operos kolekty-vui, dainuoja Almavivą "Sevili-jos kirpėjuje" (Detmole). Vė-liau Augustdorfe mokytojauja gimnazijoje, dirba kaip vertėjas, nes svetimų kalbų bagažas pas jį nemažas. Nors būdamas ti-krai didele asmenybe, nesibaido mažų, niekam nežinomų darbų, pvz. mielai talkininkaudamas V. Baltrušaičio negausiam chorui, su juo dainuodamas ir giedodas kambaryje Oldenburge. Kažkoks mokytojas, paklaustas Kutkaus, ar lankė ar mėgo teatrą, opera, ar pažinęs, girdėjęs apie tokį Kut-kų, atsakė: "O taip lankiau visus spektaklius, bet tokio Kutkaus negirdėjau..."

1949 metais Kutkai pasiekė šio krašto pakrantes. Pirmiausia at-važiavo pas turtuolį brolių Detroi-tan, bet labai greit išvažiavo į New Yorka. Abu pradėjo dirbti fabrike, siuvykloje. Gyventi, valgyti reikia, nors ta duona ir labai sunkiai uždirbama. Šiame krašte prasidėjo mūsų labai daž-

Aleksas Kutkus

skylių ir lubose ir stoge. O Kutkus, kad nespainiotų šeimini-nkei po kojų, guli su knyga lovo-je. Jo veido nematau, nes jis po lietsargių, mat - lyja ir ant lovos, o tų blūdelių kur tiek daug gau-si?

O kaip nepaminti, kito link-smo pasikalbėjimo mokytoju kambaryje Oldenburge. Kažkoks mokytojas, paklaustas Kutkaus, ar lankė ar mėgo teatrą, opera, ar pažinęs, girdėjęs apie tokį Kut-kų, atsakė: "O taip lankiau visus spektaklius, bet tokio Kutkaus negirdėjau..."

(Nukelta į 5 psl.).

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Telef. — OA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS
RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skoni,

Viską perka pas Lieponį!

LITUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875
J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

Chicago Savings and Loan Association



5 1/4%

Certifikatų sąskaitos

Certifikatai išduodami tūks-tantinėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai.

4 3/4%

Ant visų knygelių sąskaitų

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- * Vacation Club
- * College Bonus Savings
- * Home Mortgage Loans
- * Home Improvement Loans
- * Christmas Club
- * Insured Family Savings
- * Notary Public Service
- * Free community rooms for your organiz'n meetings
- * Cash checks and pay all family bills with our spec'l money order checks.
- * Sell & redeem U.S. Bonds
- * Two large free park'g lots
- * Save-by-Mail Kits
- * Travelers Checks
- * Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board

6245 SO. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P.M. to 8 P.M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Žalia pavasario žolė ir vienišo drugelio skraidymas

Paskutinės akimirks prieš "Juratės ir Kastyčio" premjerą

Šį savaitgalį "Juratė ir Kastytis" užvaldys Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijos sceną, kurioje, sutvirkus įvairiaspalvėms šviesoms, žavėsimės išraiškos šokių, gyvomis dekoracijomis, specialiai susuktu filmu, spalvotomis skaidrėmis, romantiška muzika, dainomis ir žodžiu.

"Juratės ir Kastyčio" baletui choreografiją paruošė ir Juratės vaidmenį atliks Kanadoje gyvenanti Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė. Ji lankė Birutės Nasvytytės studiją, o vėliau studijavo pas Chladek ir Martha Graham. Šiuo metu B. Nagienė gyvena ir dirba dviejuose miestuose: dėjo Toronto universitete ir Montreale Pedagoginiame institute. Be to, neretai pasirodo Kanados TV programose ir su rečitaliais įvairiuose Kanados ir JAV miestuose. Cikagiečiai ją tikriausiai dar prisimena iš Dariaus Lapinsko operos "Maras" pastatymų.

Ne per seniai B. Nagienė, Toronto universiteto ribose, pastatė "Haensel und Graetel" ir poemą kritisiems herojams. Šie pastatymai sulaukė nemažo garso ir teigiamo įvertinimo.

Nuo šių metų vasario mėnesio B. Nagienė rengia baletą "Juratė ir Kastytis". Toronto universiteto vadovybė pilnai pritaria vykdomam užsimojimui ir, kiek galėdama, teikia visokeriopą paramą. Ateinantį rudenį baletas "Juratė ir Kastytis" bus parodytas Toronto universitete. Taipgi yra galimybių pasirodymams ir kituose Kanados universitetuose.

Prieš porą savaitių kreipėmės į B. Nagienę, prašydami detaliau nušviesti rengiamą baletą ir esamas paruošos nuotaikas. Tikėjome sulaukti išsamaus laiško. Tačiau mus pasiekė vos trumpas laiškučiai. Jame rašoma apie i-temptą darbą, laiko stoką ir didelį norą išvesti lietuvišką baletą

ne tik lietuviškon, bet ir kanadiškon, o gal ir amerikiečių scenon. Taipgi laišką ji džiaugiasi Juozo Gruodžio muzika, Dariaus Lapinsko bendradarbiavimu ir nepagaili gero žodžio "Margučiai", kuris ėmėsi nelengvo baletą pastatymo darbo.

Besikaitant Birutės Vaitkūnaitės-Nagienės laišką, prisimena vienas, kiek ankstesnis pokalbis. Tąsyk besikalbant, buvo iškeltas klausimas, kas paskatino studijuoti šokio meną. I tokį klausimą Birutė štai kaip atsakė: "Žalia pavasario žolė, pilna žydinčių purienų, ir vienišo drugelio skraidymas". Šis vaikystės matytas vaizdas ją nepaprastai užbūrė ir skatintė skatino domėtis šokio menu. Baigdama savo laišką, ji dar užsimena, jog visos mažos mergaitės mėgsta šokti. — "Aš gi, tęsia Birutė, - ir dabar tebmėgstu šokti ir tuo labai džiaugiuos".

K. Z.



Akimirka iš "Juratės ir Kastyčio" baletu. Gerry Gilbert (Kastytis) ir Birutė Vaitkūnaitė - Nagienė (Juratė). Nuotr. Algimanto Kezio, SJ

Dainininko gyvenimo dalia

(Atkelta iš 4 psl.)

ni su graikų, lotynų, sanskrito, lietuvių ir kitų tautų kalbomis, kilusiomis iš vienos prokalbės. Antra citata (rūg. 16): "Varyti — varvėti — versmė kompleksas duoda mums vieną seniausių upių pavadinimų Europoje ir Azijoje: V-Uralas, Eufhratas, Va-Reinas, Va-Rodanas. Tačiau, patyrinėję šių vietovardžių etimologiją, randame, kad jie nieko bendro neturi su minėtais "varyti-varvėti-versmė". Pvz.: "Uralas" yra ostiakų kalbos žodis ir reiškia "dirža", arba "juosta". Kadangi ostiakai nėra indoeuropiečiai, bet ugrofinai, todėl didžiausia yra nesąmonė "Uralą" jungti su "varyti" ar "varvėti".

Taip pat 1968 spalio 30 "Dirvoje" autorius teigia, kad žodis "barbarai" — iš "varyti". Tai neteisingas teiginys. "Barbaras" yra onomatopėinis žodis, atsiradęs iš gamtoje girdimo garso, panašiai kaip mūsų veiksmas žodis "barbėti". Graikai barbarais vadino už savo valstybės ribų gyvenančius syetimąlius, kurių kalba jiems atrodė lyg koks barbijimas, lyg žirnių bėrimas į sieną. Apie tai kalbą graikų kalbos istorija.

A. Musteikis tame pačiame laikraštyje (1969, II. 19) dėl šių C. Gedgaudo straipsnių rašo: "Siūlyčiau Los Angelesiams ar ten gyvenantiems, kurios nors organizacijos vardu sudaryti tos studijos išleidimui komitetą ir pradėti rinkti aukas... Pradėjote ten vakaruose ir tęskite tą kilnų ir būtiną darbą". Šių C. Gedgaudo straipsnių išleidimui pritaria ir rašytojas J. Švaistas, kaip matyti iš jo pasisakymo "Dirvoje" (1969.I.26). Dar entuziastiškiau už jų išleidimą stoja ir M. Aukštuolis (Dirva, Nr. 9). Be to,

nas pasikeitimas laiškais, koncertų programomis, knygomis. Štai, ir dirbdamas sunkų, neįprastą darbą, Kutkus vis tiek nenustoją geros nuotaikos. 1950 m. jis rašo: "Mano žmonelė dirba siuvykloje. Bet, matyt, sunkią ranką turi, nes po mėnesio siuvykla subankrutavo. Dabar žvalgosi, ką galėtų dar subankrutuoti. Aš vis dar stipriai stoviu ant kojų... po 8 val. į dieną". arba vėl iš 1958 m. laiško: "Tarp mūsų kalbant, ir Jūsikišis ir manoji yra beraščiai. Tad ką daryt, Pupulyte mie-

ir V. R. Plukas labai teigiamai dėl tų straipsnių pasisako (Dirva, 1969, IV. 25).

Tačiau bene pirmieji dėl jų neigiamą nuomonę pareiškė "Aidai" (1969, Nr. I, p. 22): "...Persepolis autoriui virto Paršpiliu. Galima tai laikyti moksliniais fejtonais".

Lingvistai šie straipsniai atrodo mažai kuo geresni kaip L. Mikšio minėtoje knygoje surinktieji. Jei kas juos išleistų, tai atliktų ne "kilnų ir būtiną darbą", kaip A. Musteikis sako, bet pragaistą darbą, nes daugelis skaitytojų būtų suklaidinti, manydami, kad tai naujas, originalus ir mokslinis lietuvių kilmės klausimo išsprendimas. Jeigu jų tariamu moksliskumu buvo suklaidinti tokie vyrai, kaip Švaistas, Musteikis, Aukštuolis ar Plukas, tai ką jau bekalbėti apie eilinius žmones, kurių kritiškumo laipsnis nepalyginamai menkesnis.

Tenesprendžia kurpius apie tai, kas yra aukščiau korpės

Appelles buvo žymiausias graikų dailininkas, gyvenęs ketvirtame šimtmetyje prieš Kristaus gimimą. Kartą jis nusprendė parodyti savo kūrinius miesto publikai. Atidarys lankytojams savo studiją, jis pasislėpė ir pro uždangos kraštelį sekė žiūrovus ir klausėsi, kaip jie vertino jo paveikslus. Kažkoks kurpius viešai pareiškė, kad vienos figūros koja esanti negerai nutapyta. Dailininkas kitą dieną koją pataisė. Tada tas pats kurpius, antrą kartą atėjęs, ėmė kritikuoti figūros blauzdą ir šlaunį. Appelles nebeiškentė, išėjo iš uždangos ir pareiškė: "Tenesprendžia kurpius apie tai, kas yra aukščiau korpės". Aišku, jis tai pasakė graikiškai, o romėnai vėliau šiuos jo žodžius išsivertė į lotynų kalbą: "Ne supra crepidam sutor iudicaret". Šiandien šis posakis taikomas žmogui, kuris kišasi ne į savo sritį, įsitikinęs, kad joje daug išmano, kai tuo tarpu nieko neįmano. O tokių pasitaiko ir lietuvių inteligentų tarpe. Šios rūšies žmonės dažnai mokslo vardą skelbia didžiausias nesąmones ir tuo būdu mulkina per spaudą mažesnio išsilavinimo savo tautiečius. Štai 1969 m. bal. 23 d. "Drauge" A.G. atspausdino straipsnelį: "Kas ta Atvanga?" Tarp kitko ten rašoma: "Belaukiant konkurso duomenų, Atvanga nutarė patalkininkauti mūsų kalbininkams, padedant patobulinti kaikiuriuos sulietuvintus pavadinimus"... Šis netaisyklingai parašytas sakinyss akivaizdžiai rodo, kiek jo autorius nusimano lietuvių kalboje. Nei padalyvis "belaukiant", nei "padedant" čia netinka. Straipsnelyje apstu ir kitų klaidų, pvz.: "...einant Stat. paragr. 6". Taisyklingai būtų, "remiantis arba pagal"... Toliau autorius rašo: "...mažiau šimto"... o turi būti "mažiau negu šimtas". Arba: "...neatitinka dalyko prasmę" turi būti "neatitinka dalyko prasmės". Tačiau pats nemokėsičiausias dalykas, kai autorius siūlo "realtorių", arba "brokerį", vadinti "turtoriu", manydamas, kad tuo būdu jis sukuria lietuvišką žodį. Iš tikrųjų gi šis jo kūrinys sudarytas iš lietuviško "turtas" ir nelietuviškos priesagos -or, kuri aiškiai matyti tokiuose iš lotynų kalbos kilusiuose žodžiuose: direktorius, inspektorius, rektorius, revizorius, lektorius etc. Tokiu būdu "turtorius" yra hibridinis žodis ir todėl nevertotinas. Autorius jį sudarė, nusižiūrėjęs į "stiklorius", bet šis pastarasis irgi tokio pat gerumo kaip ir "turtor-

JUOZAS TININIS

rius". Žodynuose jis ištaisomas į "stiklius", kuris yra grynai lietuviškas. Autorius, patekęs kelis savo sugalvotus hibridinius terminus, rašo: "...Šiomis užuominomis mes jaučiamės iškėlę Atvangos naudą lietuviųbei"... Užuominomis čia suprantami autoriaus sukurti terminai: "butnami" ir "turtorius". Ak, ta vargšė lietuviybė, susilaukusi tokių patarnavimų! Iš tikro, juk čia ne patarnavimas lietuviųbei, o klaidinimas laikraščio skaitytojų. Autorius nesigėdina spresti kalbinių klausimų, neturėdamas šioje srityje nė mažiausio supratimo. Straipsnelyje jis kalba Atvangos klubo vardu, tuo būdu darydamas gėdą visiems nariams, kurie dėl to neprotestuoja ir, matyt, sutinka su A. G. skelbiamu lingvistikos mokslu.

Tačiau daugiausia nesąmonių prikalbama ten, kur sprendžiamas lietuvių kilmės klausimas. Visų pirma čia tenka prisiminti mūsų savotiško romantizmo laikais sukurta Palemoną legendą, nepagrįstą jokiais istoriniais duomenimis. Šiai legendai apsiėmus laiko dulkėmis, dr. Basanavičius sukūrė vadinamąją "Dakologijos" teoriją. Remdamasis vietovardžių panašumais, jis padarė išvadą, kad lietuviai atkeliavo iš Dakijos (dabartinėje Rumunijoje). Mūsų kalbininkai šią teoriją seniai atmetė, kaip neturintį reikšmės ir mokslinio pagrindo.

Praėjus kelioms dešimtims metų, J. Gabrys-Paršaitis nuėjo dar toliau negu Basanavičius. Jis parašė knygą: "Lietuviai des langues hettite et lituanienne et le préhistoire" (1944). Lyginamas hettitų ir kitų kalbų leksinius panašumus, pasikliaudamas "liaudiene etimologija", tarėsi suradęs lietuvių pėdsakų ne tik hettitų imperijos ribose, bet ir visoje V. Europoje. Šiai knygai pasirodžius, dr. M. Gimbutienė parašė recenziją, įrodymą daugelio autoriaus teigimų menkavertiskumą. Svetimšaliai, nemo-ką lietuvių kalbos, J. Gabrio knygą palaikė rimtu mokslo veikalu ir tuo būdu liko nesąmoningai suklaidinti. O, iš tikrųjų, ten bent aštuoniasdešimt procentų teigimų yra neteisingi.

Lietuvių kilmės klausimo tyrinėtojų skaičius su Gabrieliu nesibaigė. Prieš porą metų inž. L. Mikšys parašė 700 psl. knygą "Iš istorijos ūkanų ateina Lietuva". Autorius joje bandė surasti lietuvių kalbos ir tautos kilmę, eti-

mologizuodamas įvairių kraštų vietovardžius ir šiaip jau žodžius. Tačiau kalbininko akimis žiūrėjęs, tai visiškai nemokėsiškas darbas, neturintis mažiausios mokslinės vertės. Autorius, be abejo, manė, kad ši jo "studija" atneš jam garbę, bet išėjo priešinga. Knyga nesulaukė net recenzijos, nes kalbininkai nenorėjo laiko gaišinti dėl beveik nieko.

Pats naujausias lietuvių tautos kilmės klausimo tyrinėtojas yra Santa Monicoje, Cal., gyvenantis C. Gedgaudas. Jis atspausdino "Dirvoje" keliolika straipsnių bendra antrašte: "Lietuvių tautos kilmės beišskant". Ko tie straipsniai verti, bus galima pamatyti iš kelių citatų. Štai "Dirvoje" (1968 lapkr. 6) jis rašo: "Lietuviški žodžių hettitų kalboje yra per daug, kad galėtume čia suminėti bent svarbesniusius". Šis neteisingas tvirtinimas rodo, kad autorius neturi nė mažiausio supratimo apie indoeuropiečių kilmę, kalbininkų jau seniai išsprendę. Iš tikro, hettitų kalboje nėra nė vieno lietuviško žodžio. Kaip H. Kronasser "Hettisches Woerterbuch" rodo, joje yra žodžių, turinčių bendrą šak-

GOLD EAGLE

Passbook Savings Account

Minimum amount \$50.00, add any amount at any time. Your Gold Eagle passbook will earn 5% per annum paid quarterly. After your money has been on deposit for 90 days or more, you may withdraw funds without notice at any dividend date or 10 days thereafter.

On all accounts — Savings in by the 10th Earn from the 1st. Earnings Paid Quarterly.

CELEBRATING OUR 60th ANNIVERSARY

5 1/4%

6 month Certificates (minimum period) \$10,000.00 or larger in multiples of \$1,000.00.

4 3/4%

Regular Passbook Accounts Current rate

STANDARD FEDERAL

Savings and Loan Association of Chicago

4192 Archer Avenue at Sacramento Chicago, Illinois 60632 • VI 7-1140

Assets over \$138,000,000.00 Reserves and Surplus over \$11,500,000.00 (more than twice legal requirements)

HOURS: Mon., Thurs. 9 A.M.-8 P.M. Tues., Fri. 9 A.M.-4 P.M. Sat. 9 A.M.-12 Noon Wed. — No Business Transacted

LUIZ AUTO REPAIR

TELEF. — 436-3699

KAROSERLIOS, SPARNŲ (FENDER) TAISYMAS IR DAŽYMO DARBAI

Atliekami tiksliai ir nebrangiai.

6643 S. KEDZIE AVE., CHICAGO, ILL. 60629

Savininkas Aloyzas A. Kuniskas

HIGH RATES

4.75%

PER ANNUM ON REGULAR SAVINGS CURRENT RATE

5.25%

PER ANNUM ON INVESTMENT BONUS \$1,000 MIN.

BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4070 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632 LA 8-8248

1969 PLYMOUTH

2 DURŲ, TIK \$1,895.00

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

PLYMOUTH, VALIANT, CHRYSLER, IMPERIAL

4030 ARCHER AVENUE — TEL. VI 7-1515

800 varlotų ir gerame stovyje automobilių — pirksite labai pigiai — urmo kaina.

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA

KENNEBUNKPORTE, MAINE,

SU VISOM AMERIKOS GIMNAZIJŲ TEISEM.

Išeinamas pilnas į kolegijas paruošiamųjų gimnazijų kursas. Oficialiai dėstoma lietuvių kalba. Savaitėje pamokų tiek pat, kiek anglų kalbos. Duodami kreditai. Veikia jaunimo organizacijos, puoselėjami sportai, duodama lietuviška gyvenimo pasaulėžvalga. Mokiniamis šviesi kviečiami liet. rašytojai, muzikai, solistai, dailininkai. Dėsto 20 mokytojų bei instruktorių. Pati gimnazija padeda mokiniams įstoti į kolegijas. Mokiniai gyvena būrnamybe. Atlyginimas visiems prieinamas. Atsižvelgiama į kiekvienos šeimos padėtį. Anksti registruokite mokinius 1969-1970 m. Priimami berniukai baigę 8 skyrius.

LIETUVIAI TEVAI BRANGINKIT ŠIA GIMNAZIJA, KOL JI YRA JOS ATEITIS JŪSŲ RANKOSE.

Informacijos ir registracijos reikalais rašykite:

Rev. Rector
St. Anthony High School
Kennebunkport, Maine 04046

Kultūrinė kronika

• „Margutis“ rengiasi atskirti kūrinių išleisti Maironio baladę „Juratė ir Kastytis“. Leidinys bus iliustruotas Algimanto Kežio, S.J. originaliomis foto nuotraukomis iš savaitgalio įvykstančio baleto „Juratė ir Kastytis“ pastatymo. Kadangi atrodo, jog atsiras progų šį baleto parodyti ir angliskai kalbančiai visuomenei, tad kiek vėliau „Margučio“ vadovybė numato išleisti Maironio „Juratė ir Kastytis“ ir anglų kalba su tomis pačiomis nuotraukomis.

• Algimantas Kežys, S.J. New Yorko Moderniojo meno muziejuje. Kaip žinome iš ankstesnės informacijos, kovo mėnesį New Yorko Lietuvos vyčiai buvo su rengė, visą paruošę ratą sukančiam Elenai Kulber, kūrėbingojo mūsų fotografo — Algimanto Kežio, S.J. nuotraukų parodą Pacem in terris bibliotekoje, visai prieš Jungtinių Tautų rūmus. Paroda atkreipė į save reiklaus New Yorko meno pasaulis. Jai pasibaigus, šiuo metu 3 parodoje išstatytas nuotraukų nupirko žymusis Moderniojo meno muziejus nuolatinei savo išskirtinių nuotraukų kolekcijai.

• Dail. Antano Petrikonio tapybos paroda birželio 13-15 d. rengiama Clevelande, Čiurlionio ansamblio namuose. Šis spalvose, temose ir technikoje dinamiškas mūsų dailininkas ne kartą bendrinėse ir individualiose parodose yra pataręs žiūrovo žvilgsniui. Neseniai jo paroda buvo Detroito, o dabar, priešvasarinį sezoną baigiant, ir Clevelande.

• „Penktoji Pradalgė“ — Anglijoje leidžiamas ir K. Barėno redaguojamas tradicinis metraštis, leidėjo „Nidos“ leidyklos atspausdintas ir siunčiamas prenumeratoriams. Iš mūsų išeivių poetų kūrybos skelbiama Jono Aščio, G. Tulauskaitės, Alb. Baranausko, Vl. Šlaito, Č. V. Obarsko, K. Bražūno, M. Vaitkaus, Agnės Lukšytės (poetiniai prisiminimai), Pr. Visvydo, B. Rutkūno eilėraščiai. Prozininkus atstovauja: M. Katiliškis, J. Kraikauskas, K. Pažėraitė, A. Tulys, V. Alanas ir kt. Yra atsiminimų, kritikos raštų ir kt.

• „Šeštoji Pradalgė“ — naujas metraščio tomas, jau ruošiamas spaudai. Savo rašinius yra atsiuntę P. Orintaitė, A. T. Antanaitis, A. Giedrius, Švaisas, P. Tarulis, A. Kairys, D. Sadūnaitė, J. Grinius ir kiti autoriai.

• Prof. Vytautui Bacevičiui už jo išleistus kūrinius modernių kompozitorių sąjunga ASCAP paskyrė 500 dol. premiją. Prof. Bacevičius geg. 3 d. davė savo kūrinių koncertą per New Yorko miesto radiją. Koncertas buvo skirtas Baltijos kraštų muzikai su Bacevičiumi, kaip pagrindine atrakcija. Radijo stotis transliavo ir interview su prof. Bacevičiumi.

Lietuvių muzikologijos archyvas gavo taipgi nemažai medžiagos apie vėlonę kompozitorę Gražina Bacevičiūtę.

Be kitų dalykų iš egzempliorių žurnalo „Riech Muzyczny“, skirta a.a. Bacevičiūtės atminimui.

• Vitalis Žukauskas Muzikologijos archyvu atsiuntė dvi dėžes medžiagos iš veiklos Operetės choro, minėjusio savo gyvavimo auksinę sukaktį.

• Lietuvių muzikologijos archyvas iš Chicago Lietuvos o-

peros gavo J. Karnavičiaus „Gražinos“ orkestrinę partitūrą, fotostatinę kopiją autoriaus originalo, viso 770 puslapių — keturi tomai.

• J. Gaidelio operos „Damos“ klavyro rankraščio fotostatinę kopiją Chigagos Lietuvių opera įteikė Lietuvių muzikologijos archyvu.

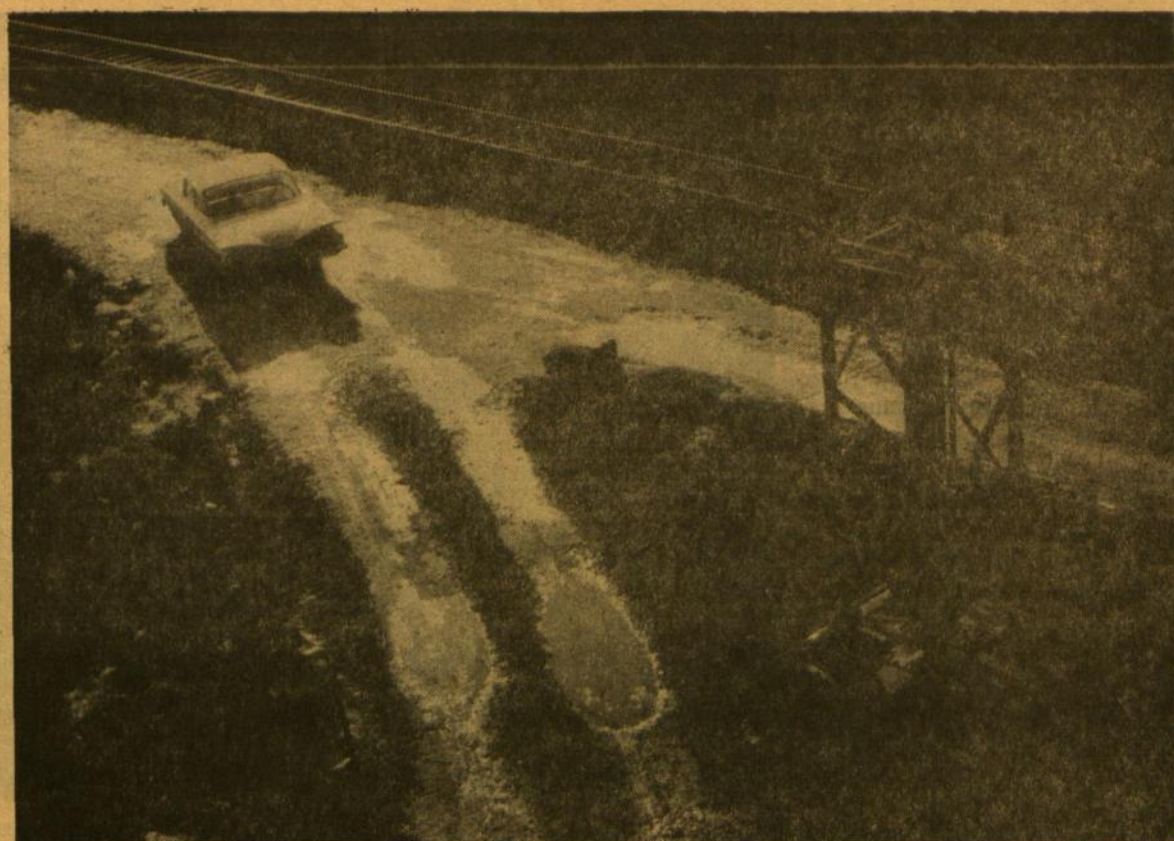
• Arūnas E. Gasparaitis, gyvenęs Vokietijoje, paskaitęs „Drauge“ pasikalbėjimą su prof. J. Žilėvičium, pasiuntė paštu Lietuvių muzikologijos archyvu M. Petrausko operos „Birutės“ autografo knygą (žodžiai ir muzika), pranešdamas, kad pas jį yra dar septyni „Birutės“ knygos egzemplioriai ir, prof. J. Žilėvičiui pageidaujant, sutiko visus perleisti muzikologijos archyvu.

• Mokyklų programos vėl keičiamos okup. Lietuvoje. Būsiama einama prie privalomo viduriniojo mokslo sistemos. Pagal naują projektą pradinę mokyklą sudarys trys pirmosios, o vidurinę mokyklą IV—XI klases. Ryšium su reforma ruošiami nauji vadovėliai.

• Dail. V. Banys atkūrė ir „tarybinėms sąlygoms“ pritaikė Kauno miesto herbą. Juo yra stumbras, žinomas iš 1400 metų miesto antspaudo, raudoname ir žaliame dugne. Tačiau dailininkas, matyt kom. partijos verčiamas, stumbrą „nubuožino“, iš jo tarpragės išimdamas kryžių.

• Stanislovo Moniuskos, žinomo lenkų kompozitoriaus, 1942-1864 m. rašytų laišku d'okas pluoštas buvo neseniai aptiktas Vilniuje ir teikia daug medžiagos. Laiškai adresuoti žinomiesiems leidėjams broliams Adamui ir Feliksui Zawadskiams ir Karoliui Smidehauseniui. Daug medžiagos skiriama J. I. Kraševskio veikalo „Vilniaus raudos“ II laidos spausdinimui apdėti, kuri buvo 1846 m. Vilniuje išleista.

• Jadvygos Juškytės 100 metų sukaktis minėtina šiemet. Tai buvo žinoma visuomenės veikėja, jau spaudos draudimo laikais įkūrusi slapta lietuvišką



Algimantas Kežys, S.J. Nuotrauka, kurią nupirko Moderniojo meno muziejus New Yorke savo nuolatinei kolekcijon.

Nuotrauka, kurią nupirko Moderniojo meno muziejus New Yorke savo nuolatinei kolekcijon.

mokyklą. 1894 m. „Varpe“ ji pasiskelbė ieškanti mokytojos vietos. Niekas tada jos mokytoja nepakvietė, bet iš Prūsų atvyko du lietuviai pasipiršti... 1894 m. ji susidraugavo su rašytoja Bite ir netrukus įkūrė „Žiburėlių“. J. Juškytė atliko labai didelį vaidmenį mūsų tautiniame atgimime. Dalyvavo 1905 m. Vilniaus seime, 1918—1920 m. organizavo valstius. Mirė 1949 m., sulaukusi 80 metų amžiaus.

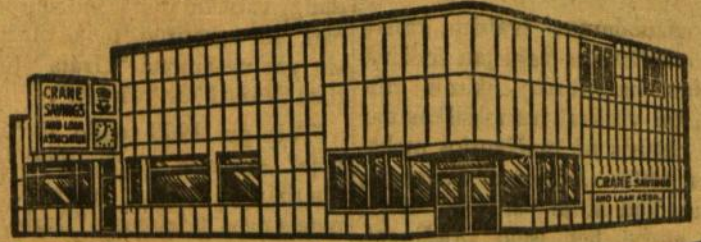
• Vysk. Motiejus Valančiaus memorialinis muziejus atidarytas š. m. pradžioje jo buv. gimtinėje Nasrėnų kaime, kolchozinko A. Milašiaus pirkioje, statytoje vėliau, bet toje

pašioje vietoje, kur buvo Valančių sodyba, vyskupo gimtieji namai.

• Lietuvos totorių istorijos knygos 1 egz. saugomas Arbedžano mokslo akademijoje. Jos autorius — azarbeidžaniečių rašytojas Vezira Juzifas Čemenzeminis, parašęs šį veikalą 1917—1919 m. 1919 m. veikalas buvo išleistas Simferopolyje,

spausdintas senaisiais arabų rašmenimis. Jo išleidimu daug rūpinosi Krymo - Lietuvos totorių draugija. Pateikta daug medžiagos iš Lietuvos totorių istorijos, rašoma apie jų religiją, buitį papročius, mokyklas, mečetes.

• Lenkų muzikos savaitė buvo sukurta okup. Lietuvoje. Jos metu iš Poznanės atvykęs sim-



CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

4 3/4%

Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas.



PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PĖLNO NUOSIMCIOUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: PIRMAD. IR KETVIRTAD. 9 v. r. iki 9 v. v. ANTRAD. IR PENKTAD. 9 v. r. iki 5 v. v. ŠESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trečiad. uždaryta

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers



Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai — pritaikinti paveikslams ir skelbimams rėmai — metalu apdėti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginia 7-7258-59

FIRESTONE PADANGOS (TIRES)

NATIONWIDE GUARANTEE
No-Limit on MILES...
No-Limit on MONTHS

FULL LIFETIME GUARANTEE against defects in workmanship and materials and all normal road hazard injuries encountered in everyday passenger car use for the life of the original tread design in accordance with terms of our printed guarantee certificate. Price of replacement pro-rated on original tread depth wear and based on Firestone adjustment price for replacement tire at time of adjustment. Firestone adjustment prices are intended to, but may not, represent approximate current average selling prices and are subject to change without notice.

Neribota garantija: iki susidevėjimo. Ratlankiai (wheels) Taip pat atliekama ratų reguliavimas ir balansavimas (Wheel alignment and balancing). Stabdžiai (Brake service), motoro regul. (Tune up), keičiamos dalys, alyva, tepimas, kt. pataisymai.

Country Auto & Tire Service

2423 W. 59th Street, Chicago, Illinois
Telef. — GROvehill 6-7777

Val.: kasdien 7 v. r. — 7 v. v., šest. 7 v. r. — 3 v. p.p. Sekm. uždaryta. Kitu laiku pagal susitarimą.

Savininkas MIRAS CESAS



MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite pirkaami šia įvairių filmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogių planų atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Telef. PROspect 6-8998

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vienus metų taupymo laktus nuo išdavimo datos (\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5 1/4%

Mokamas už vienus metų taupymo laktus nuo išdavimo datos (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL. 60608, Tel. VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4: Thursday 9 to 8: Saturday 9 to 1: Wednesday closed.

PETRAS KAZANAUSKAS, President

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING



foninis orkestras ir lenkų muzikai Vilniuje ir Kaune suruošė šešis koncertus. Ši muzikos savaitė rišama ir su lenkų domėjimosi Vilniumi ir Vilniaus krašto lenkais. Drauge paminėta ir lenkų komp. S. Moniuskos 150 m. gimimo sukaktis. Lenkai muzikai padėjo vainiką prie Moniuskos paminklo Vilniuje. Šiuo metu Poznanėje vieši Vilniaus simfoninis ir kamerninis orkestras, o taip pat keli kompozitoriai.

RŪPINASI KRIKŠČIONIŲ VIENYBĖ

Krikščionių Vienybės sekretoriatas, siekdamas artimesnio bendradarbiavimo su protestantų Pasaulio Bažnyčių Taryba, Ženevos paskyrė 12 aukštų Bažnyčios atstovų į bendrą Komisiją visų krikščionių Bažnyčių vie-

nybės klausimui studijuoti. Vyriausiu šios komisijos atstovu yra naujasis Krikščionių Vienybės sekretoriato prezidentas kar. dinolas Willebrands.

APDRAUDŲ AGENTŪRA
Namų, gyvybės, automobilio, sveikatos, bizniso
Pateigios išsami mokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
4455 S. Kedzie Ave., PK 8-2233

LEO'S SINCLAIR SERVICE

LEONAS FRANCHUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-up ir Motorų Remontas.
5759 So. Western Ave.
Kampus 38th Street
Telefonas — PROspect 6-9533

since 1914...
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4048 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478
4 3/4% PASSBOOK SAVINGS Paid and Compounded Semi-Annually
5 1/4% 6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES (Minimum \$10,000)
1-YEAR SAVINGS CERTIFICATE (Minimum \$5,000)

foto V. MAŽELIS
• vestuvės: spalvota ir juoda balta (galį vykti ir į kitus miestus)
• portretūra
• meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai
Tel. — HY 7-4677
422 MENAHAN STREET — RIDGEWOOD, N. Y. 11237

RICHMOND AUTO SERVICE
Kampus Richmond ir 63rd Street
Užsieninių ir vietinių automobilių taisymas. Patyrę mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Vilkikas.
Telef. — GR 6-3134 arba GR 6-3353
Savininkas — Juozas (Joe) Juraitis

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

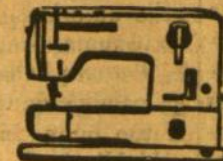
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atidara pirmad. ir ketvirtad. 9-9 val.; antrad., trečiad. ir šestad. nuo 9 iki 6 val. sekmad. atidara nuo 11 iki 4:30 val. po pietų.

Siuvimo Mašinos — Dulkių Siurbliai

• BERNINA
• NECCHI
• ELNA
• VIKING
• PFAFF
• SINGER



ELECTROLUX
HOOVER
EUREKA
KIRBY
ROYAL
IR KT.



Parduodame, nuomojame ir taisome siuvimo mašinas, dulkių siurblius prieinamomis kainomis ir sąlygomis. Turime dalis. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiesčiuose.

B and B DISTRIBUTING COMPANY
A to Z Sewing machines and Vacuum cleaners

4081 ARCHER AVE. (Prie California Ave.), Chicago, Ill. Tel. 927-4702

Vedėjas Arvydas M. DIKINIS

MOVING

Perkanto baldus iš arti ir toli
A. BENIULIS
Chicago, Ill. 60629. Tel. RE 7-7083

WAGNER & SONS

Typewriters — Adding Machines — Checkwriters —
Nuomojama — Parduoda — Taiso
KALBOS NAUDOTOS
Vieš 50 m. patikimas patarnavimas
NAUJOJE VIETJOJE
5610 S. Pulaski Rd., Tel. 281-4111

Ar chemikalais galima pasidaryti laimingų

(Atkelta iš 8 psl.)

kad ir į sveiką, normalų organizmą LSD turi neigiamą poveikį ir kad jo naudojimas yra nesaugus. Tai jie paskelbė ištyrę 70 žmonių, naudojusį LSD. Louri savo knygoje "Nightmare Drugs" skelbia, jog nėra abejonės, kad LSD gali būti priežastis aštrios psichozės, net iš pažiūros sveikame žmoguje.

Lyg įskilęs asotis..

Dr. G. Breitbart, New Yorko psichiatras, rašydamas "Glamour" žurnale, LSD paveiktą žmogų prilygino įskilusiam asmeniui, kurio įskilimas gali būti nepastebimas, kol jis galutinai suskyla. New Yorko psichiatras Dr. W. Frosch Amerikos Neuropichofarmakologų suvažiavime Portorikoje 1966 m. gruodžio 7 d. paskelbė, kad Bellevue psichiatrinė ligoninė net 20 proc. pacientų pateko dėl sutrikimų, kuriuos atnešė LSD vartojimas. San Francisco ligoninė kas savaitę patenka daugiau kaip 30 LSD vartojimo aukų, o hipių rajone Haight-Ashbury nemo-kamoje medicinos klinikoje dr. D. Smith kas savaitę gauna apie 20 pacientų, netenkančių sveikatos dėl LSD. Doktorai E. Robbins ir M. Stern atrado šizofrenikų tarp tų, kurie ėmė vartoti LSD.

Gal kai kada LSD atneša už-

miršimą, apsvaigusioje galvoje intriguojančias haliucinacijas, gal tas chemikalas kur nors ir gali būti naudingas, kaip randa-ma nauda ir aštriems arseniko nuodams, tačiau gydytojų pakartotinai konstatuojama, kad LSD vartojimas ne tik sudaro pavojų pačiam vartojančiam, bet net gali žaloti sveikatą jo būsi-mųjų vaikų.

Motinos žodis prie sūnau lavono

Minėtasis veikalas "The Chemical Religion. The Truth about Drugs and Teens" vertas kiekvienam perskaityti. Kalba aiškiais faktais, kurių dar vieną čia norime suminėti: amerikietis Buell 1966 m. Padėkos dienoje motinai prisipažino, kad jis jau šeši mėnesiai kai vartoja LSD. Pasakė, ir pravirkė: "Aš išsprogdi-nau savo smegenis". Pažadėjęs motinai, kad daugiau to nedarys, į mašiną įsimeitė stovyklavimo i-taisus ir iš San Francisco išvažiavo į pietus. Meksikos pareigūnai 1967 m. balandžio mėnesį paplū-dimį netoli Ensenados, žemojoje Kalifornijoje, rado to 22 m. jaunuolio lavoną. Šalia gulėjo .22 kalibro revolveris. Motina spaudos konferencijoje, skirtoje perspėti prieš pavojus, pasakė, kad jos sūnus buvo LSD vartoji-mo auka.

Laiškai redaktoriui

Gerbiamas "Draugo" kultūrinio priedo Redaktoriau,

Iš visų mūsų išeivių laikraščių atidžiausiai lietuvių išeivių perio-diką apsvaisto "Draugas" savo kul-tūriniam priede. Ir skaitytojas čia gali susipažinti su įvairių žurnalių naujais numeriais, ir leidėjai bei red-akcijos gali stebėti savo spaudos darbų vertinimus.

"Draugo" "Naujų leidinių" sky-riuje beveik kas mėnesį prieš verti-nimo veidrodį pastatomi ir "Laiškai Lietuviams". Jie vertinami dažnai teigiamai, bet pasitaiko ir viena ki-ta kritiška pastaba. "Laiškų Lietu-viams" redakcija yra dėkinga ir už teigiamą įvertinimą, ir už kritiškas pastabas. Tik vieno ji nenori: kad jos mintys būtų aiškinamos kitaip, negu ji pati jas supranta.

("Draugo" kultūrinio priedo re-daktoriui "Laiškų Lietuviams" re-dakcijos minčių aiškinti kaip nors kitaip irgi visi nenorėjo, o tik no-rėjo, kad tos mintys būtų pasaky-tos taip aiškiai, jog nesunkiai būtų skaitytojo suprantamos iš to, kas parašyta, o ne iš to, kas minty tu-rėta, bet tiksliai neišsireikštą.

"Draugo" kultūr. priedo red.) Vis dėlto "Draugo" kultūriniam priede gegužės 10 d. "Naujų leidi-nių" apžvalgoje teigiama, kad "Laiš-kaĩ Lietuviams" teigė, ką jie iš tik-ro neturėjo nė mažiausios intencijos teigti. Kadangi tai liečia svarbų rei-ka-lą, jaučiame pareigą tik paaiškin-ti. Cituojame savo komentara, ku-ris toje apžvalgoje paliečiamas:

"Naujo lietuvių vyskupo lietu-viams Europoj, vietoj mirusio vysk. P. Brazio, kaip nėra, taip nėra. Iš kažkur sklinda žinios, kad vietinių vyskupų pozicijoms tvirtėjant, ne-benorima turėti tokių "plūduriuo-jančių" vyskupų. Tikresnis, rodos, yra jau "Drauge" vysk. V. Brizio paskelbtas tvirtinimas, kad, nors lietuvių vyskupų kandidatų į vysku-pus yra, bet prieš kiekvieną patys lietuviai siunčia Romon raštus. Nie-kas Romoj neiškyla, jei kas iš mū-sų pačių juos vis mirkdo". ("L. L.", 1969 m. balandžio nr. 126 psl.).

"Draugo" apžvalgoje cituojami tik du pirmieji sakiniai ir daroma to-kią išvadą: "Gi šiandien jau akivaiz-džiai matome, kaip netikslu žurnai-lui buvo semtis informaciją tik "iš kažkur sklindančios žinios" ir net nemandagu išeivijos sąlygose gyve-nantiems saviems vyskupams pri-

mesti "plūduriuojančių" vyskupų epitetą".

"Draugo" redakcijai ir skaityto-jams norime pranešti, du dalykus. Pirmas, kad "Laiškų Lietuviams" re-dakcija neturėjo jokios intencijos priminti saviems vyskupams "plū-duriuojančių" vyskupų epitetą (nei neutralia, nei — tuo labiau — neigiama prasme). Ji iš viso šio būdvardžio netaikė saviems vysku-pams, o tik teigė, kuo — pagal mi-nimas žinias ir gandus — išeivių, egzilių ir mažumų vyskupai yra kal kurių vietinių laikomi, būtent veiklą ne savam krašte, bet kitų vyskupijų teritorijose (angliškai: floating); taigi pats būdvardis čia netaikomas kokia neigiama prasme.

(Kas bent kiek tampa priu yra su-sigvyvenęs su tikruoju mūsų rašo-mosios kalbos pagrindu — liaudies kalba, tam ir nekyla abejonių, kad "plūduriavimas", talkant jį asme-niui, turi neigiamą atspalvį. "Laiš-ku Lietuviams" redaktoriui šitos mūsų kalbos plonybės, matyt, jau nebejaucia. Pagaliau nereikėjo čia "beždžioniauti" vien dėl to, kad a-merikiečiai mūsų vyskupų statusui aptarti vartoja savąjį žodį "float-ing". Mes puikiai lig šiol išsiversda-vom su oficialiu jų pareigų aptari-mu: "Vyskupas Europos lietuvių reikalams", "Vyskupas Amerikos lietuvių reikalams". To "plūduriavi-mo", tegu ir pasiskolinto, mums čia visai nereikėjo ir nereikia, net ir laikraštinių informacijos rėmuo-se. "Draugo" kultūr. priedo red.)

Antra, "Laiškų Lietuviams" re-dakcija "nesisėmė" informacijos iš kažkur sklindančių žinių. (Betgi žurnale aiškiai nurodomas informa-cijos "šaltinis", rašant: "Iš kažkur sklinda žinios...". "Draugo" kultūr. priedo red.). Tokios žinios ir kal-bos buvo plačiai tuo metu pasklidu-sios lietuvių tarpe. "Laiškų Lie-tuviams" redakcijai jie atrodė nepa-kankamai pagrįsti. To komentaro tikslas ir buvo vietoj tų kalbų nu-rodyti rimtesnę vysk. V. Brizio "Drauge" nurodomą priežastį. Dėl to komentare ir parašėme tuos du ("Draugo" apžvalgoje necituotus) paskutiniuosius sakinius. Visas to komentaro tikslas ir buvo paneigti gandus ir pateisinti Romą. Tuo pa-čiu už to komentaro slėpėjo "Laiš-ku Lietuviams" redakcijos noras su visa išeivių visuomene greičiau su-laukti dar vieno lietuvių-vyskupo. Apie savų vyskupų reikalingumą



Algimantas Kerys. SJ. Nuotrauka, išgyta Moderniojo meno muziejaus New Yorke rinktinės savo kolekcijon.

mes esame įvairiomis progomis dažnai savo žurnale pasisakę.

Be to, norime paaiškinti ir kitą anoj "Draugo" apžvalgoj kitaip su-prastą "Laiškų Lietuviams" ko-mentara lietuvių išeivių katalikų spaudos reikalui. Tuo komentaru bu-vo pageldata tai spaudai ne pozi-cijas užimti, bet daugiau informuo-ti, pvz. minimos "Humanae vitae" enciklikos atveju painformuoti apie žymesnių kraštų vyskupų konferen-cijų pastaracinius laiškus tikintie-siems. Ir čia buvo siūloma ne mėg-džioti amerikiečius. Jų spauda bu-vo nurodyta tik kaip vienas labiau žinomas atvejis. Apie "Humanae vi-tae" encikliką plačiai informavo daugelio civilizuotų kraštų katali-ku spauda, pvz. Vokietijoje "Herder Korrespondenz", Anglijo "The Tab-let", Prancūzijoje "Informations cat-holiques internationales".

Kestutis Trimakas, S.J. "Laiškų Lietuviams" redakcijos vardu

(Priekaištas, kad mūsų spauda mažai informavo apie gimimų kont-rolę liečiančią encikliką "Humanae Vitae", yra neatremtas į tikrovę, tad ir negalima sutikti, kad šiuo atveju mūsų katalikų spauda, nors ir išeiviskose sąlygose, būtų "ma-žiau civilizuota". "Humanae Vitae" enciklika Popiežiaus Pauliaus VI buvo paskelbta 1968 m. liepos 29 d. Ir jau liepos 30 d. "Draugas" pir-majame savo puslapyje skaitytojams apie tai pranešė. Rugpjūčio 5 d. vėl buvo pirmajame puslapyje ži-

nia, liečianti šią encikliką. Gi rug-pjiūčio 6 d. "Draugo" jau spausdi-namas netrumpas J. Pr. straipsnis "Enciklika apie gimimų kontrolę". Rugpjūčio 17 d. "Drauge" vėl regi-mas J. Venckaus, S.J., straipsnis: "Pauliaus VI-tojo dokumentas Hu-manae Vitae". Rugpjūčio 21 d. en-ciklika vėl minima dr. P. Mačiulio straipsnyje "Popiežius atidaro du-ris". Amerikos vyskupų suvažiavi-mo nutarimai gimimų kontrolės reikalui buvo paskelbti 1968 m. lap-kričio 15 d. Tuoj pat — lapkričio 16 d. "Draugas" pirmajame savo puslapyje apie tai skaitytojus pain-formavo. Vien tik jau šitai turint prieš akis, netikslu būtų mesti užuominą, kad šiuo reikalu informa-cijos trūko.

Suprantama, kad šis mūsų laik-raštinis dialogas nėra vienas kito kaltinimas dėl kokios blogos valios ar pan. Visa tai tėra tik dėmesio atkreipimas į kai kuriuos neapsižiū-rėjimus, kurie spaudoje, kaip ir ko-rektūros klaida, gali visiems be-dirbantiems pasitaikyti.

Draugo kultūr. priedo red.)

— Amerikoje 40% visų pė-čiųjų žuvo dėl savo kaltės, 9,600 asmenų.

MOVING

J. NAUJOKAITIS
Apdraustas perkraustymas
Ilgų metų patyrimas
WA 5-9209 Chicago, Illinois

Nauji leidiniai

• THE MARIAN. May, 1969.
Tėvų marijonų leidžiamas iliust-ruotas religinės kultūros mėne-sinis žurnalas. Metams \$4.00.
Adr.: 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

Motinos dienos proga veda-majame pats žurnalo redakto-rius kun. J. Prunskis prisimena žemės ir Dangaus Motiną bei tė-vynę. Daugelio knygų autorė Florence Wegde rašo apie Mo-tinos dienos įsteigėjos Onos Jarvis gyvenimo tragediją. Laik-raštininkė E. Borgman aprašo d'žiausią pasaulį Marijos te-momis knygų biblioteką Dayto-no universitete. A. Gerbaudas (slapyvardis pareigūno, dirban-čio statistikos biure) rašo apie skyrybas, jų įtaką į vaikus, iš-ryškina skyrybų įtaką į nepil-namečių nusikaltimus. Dr. M. Staneikienė, buv. prof. Avizonio asistentė, oftalmologijos chirur-gė, pasakoja apie savo kelį į katalikybę. Jos straipsnis pa-iliustruotas dail. A. Staneikos nupieštu jos portretu. Seselė dr. Agnesina, dėstanti Lojolos uni-versitete, duoda savo eilėraščių. Dr. Z. Danilevičius su šiuo

numeriu pradeda įdomų ciklą patarimų jaunimui, šiuo kartu rašydamas apie meilę, jos atne-šamas pagundas ir kelį, kurio reikia laikytis, J. Valančienė pa-sakoja savo atsiminimus apie motiną. Duodama naujų filmų apžvalga. Buvęs Vietnamo kar-rys A. Hamburg pasakoja apie pavojingą kelionę tame krašte autobusu. Kovai su širdies ligo-mis draugijos medikai aiškina apie įvairių valgių įtaką į širdies sutrikimų išsivystymą. Sociali-nio skyriaus tarnautoja Ch. Ja-kubowski aiškina, kokias leng-vatas gali gauti moksleiviai. B. Boyanski pasakoja, kaip jis, in-validumo parbloktas, atkaklio-mis pastangomis atgavo kūrį-bingą gyvenimą. J. Prunskis

duoda eilės naujųjų knygų ap-žvalgą. Pabaigoje — žinios iš religinio pasaulio. Numeris iliustruotas R. Mozoliausko, M. Mercedes, V. Kašubos, Elskaus, Boyanskio kūrniais, V. Maželio ir daugelio kitų nuotraukomis.

BANGA

TV, Radio, Stereo, TV antenos, air-conditioners. Pard. ir talsymas. 2649 W. 63rd St., Tel. 434-0421
Vakaraš skambinti WA 5-3607
P. Rudėnas R. Simulis

G E L E S

Vestuvėms, banketams, laidotuviams ir kt.
G U Z A U S K I U
BEVERLY HILLS GELYNIA
2449 W. 63rd St. Chicago, Illinois
PR 8-0833 — PR 8-0834

Perskaite "Drauga" duo-Skelbkites dienr. "Drauge".

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
THREE MODERNIOS KOPLYCIOS.
2533 West 71st Street Tel. 476-2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.
Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinų.

E U D E I K I S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid
THREE MODERNISKOS KOPLYČIOS:
4330-34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
LACKAWICZ IR SŪNUS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1005
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL. Tel. 636-2320

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ
IR KITAS USSR DALIS,
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
F I R M O S
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED by Vnešposytorg)
VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Tel. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi maitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvai-riausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų dalykų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1536 BEDFORD AVE.	—	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	78 SECOND AVENUE	—	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	378 MARKET STREET	—	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	40 WHITEHEAD AVENUE	—	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	903 BLECKER STREET	—	HE 2-7476
FARMINGDALE, N. J.	FREEMOOD ACRES	—	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	—	PO 9-4507
ALBANY, PA.	126 TILGHMAN STREET	—	HE 5-1654
ROCHESTER 5, N. Y.	558 HUDSON AVENUE	—	232-2942
LOS ANGELES 4, CAL.	159 SO. VERMONT AVENUE	—	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	—	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	—	DI 2-4240
BUFFALO 12, NEW YORK	701 FILLMORE AVENUE	—	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAN AVENUE	—	365-6780
HARTFORD 6, CONN.	122-126 HILLSIDE AVENUE	—	249-6216
JERSEY CITY, N. J.	219 MONTGOMERY ST.	—	HE 5-6308
STRACUSE, N. Y. 13204	515 MARCELLUS STREET	—	475-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	—	PR 1-0696
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS CAMPAN AVENUE	—	365-6740
SO. BOSTON, MASS.	396 W. BROADWAY	—	AN 8-1120
TRENTON 10, NEW JERSEY	1152 DEUTZ AVENUE	—	EX 2-0306
RAHWAY, N. J.	717 W. GRAND AVE	—	381-5997

Akademines Prošvaistės

Leidžia Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga

Redaguoja L.S.S. Centro valdyba. Rankraščius siųsti šiuo adresu: "Akademines Prošvaistės", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629 "Akademines Prošvaistės" išleina kiekvieno mėnesio trečiąjį šeštadienį.

Nesiduokime dvasiniai "kidnapinami"

JUOZAS UTENIS

Neseniai į vieną lietuvių kolumną buvo pakviestas Robertas Pierson, kuris pagarsėjo didžiųjų Chicago riaušių metu Demokratai konvencijos dienomis. Jis yra amerikiečių žvalgybos tarnautojas, tačiau jis buvo įgijęs tokių riaušinių, hipių pasitiki, kad net vienas iš centrinųjų jų vadų D. Rubin pasirinko jį savo palydovu — gynėju ir tokiu būdu Pierson, tada pats užsirašęs barzdą, galėjo dalyvauti maištininkų štabo pasitarimuose ir patirti daug jų paslapčių.

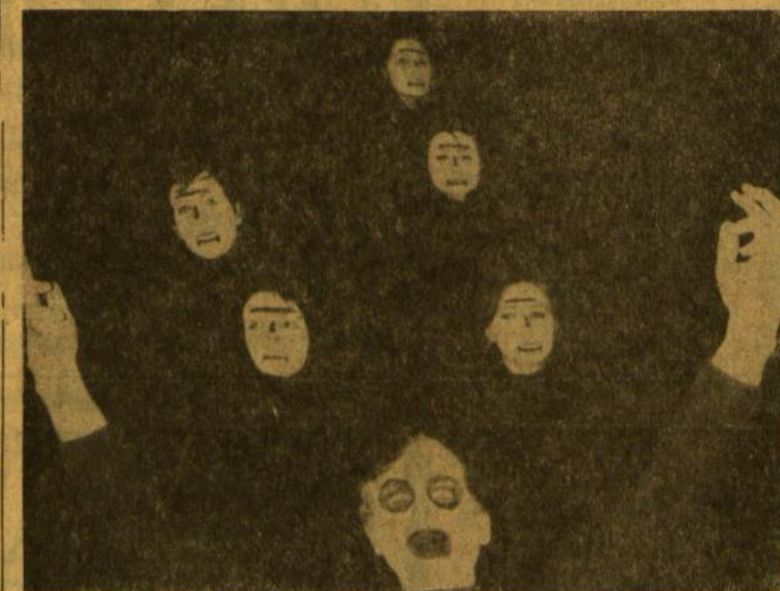
Pierson lietuviams pasakoko, kad tie jaunieji maištininkų vadai, be kitų dalykų, planavo kaip suniekinoti prezidentą inauguracijos dieną, apskritai, kaip reikia pakeisti dabartinį "establišmentą". Išorėje dangstydamiesi įvairiais viliojančiais tikslais, pagrįdę puoselėjimą norus smurto keliu pakeisti dabartinės laisvos demokratijos santvarką.

Šiomis dienomis išsikalbėjau su viena lietuve, dėsiančia amerikiečių mokykloje. Ji perteikė žinias, kad šiuo laikotarpiu daugelyje vietų vyksta slapti mokytojų, dėstytojų susirinkimai, kuriuos lanko radikalūs veikėjai ir dėsto reikalą, pasinaudojant Castro, Mao Tse-tungo parama pakeisti Amerikos tvarką. Revoliucijos šūkiai skrajoja ore.

Neseniai Federalinio investigacijų biuro direktorius J. Edgar Hoover išleido knygą "On Communism". Šiame veikalė jis atskleidžia, kaip prieš keletą metų JAV komunistų partija konstatavo, kad amerikiečiai darbininkai tai "prikimštos žąsys", visko turi ir jų į revoliucijos vykdomą neįmanoma masiškai įtraukti. Todėl komunistai nutarė išvystyti savo akciją studentų tarpe. Pradėjo aukštieji kompartijos pareigūnai, kaip H. Aphteker, H. Lumer, B. J. Davis, C. Winter, E. Gurley Flynn, J. Jackson, o taip pat D. Rubin lankyti universitetus ir maskuotai, bet ryžtingai piršt marksistines idėjas.

Jauni žmonės, studentai, yra idealistai. Kai imama skelbti,

kad bus atnešta nauja lygybė, višų aprūpinimas darbu, išnaudojimo panaikinimas, aprūpinimas ligoje ir t. t., lengvai patiki. Jiems betarpiai neteko pažinti načių ir komunistų diktatūrų, kur yra visų gyventojų įdarbinimas ir aprūpinimas, bet kalėjimiškas, a imant žmonėms ir tautoms laisvę. Šie maskuotieji raudonosios diktatūros pranašai ir maskuoti jų sąjūdžiai, kuriems pasitarinama ir S.D.S., nori įtraukti į vadinamą kraštutinės kairės sūkurį,



Akimirka iš Adomo Mickevičiaus "Vėlinių" antros dalies, suvaidintos bostoniečių studentų. Nuotrauka Romo Bričkaus



Studentai užkandžiauja grafikos parodoje Bostone. Nuotr. B. Bričkaus

Eksperimentinis filmas šatrijiečių susirinkime

Pastaruoju laiku eksperimentiniai filmai yra laimėję labai platų ir entuziastišką dėmesį visoje amžiaus žiūrovuose, nes ši išraiškos priemonė savyje jungia veik visos meno išraiškos formas. Kai kurie meno kritikai tačiau gana skeptiškai žiūri į šią naują meną, kuris parodo eilę sukarpytų vaizdų, virpėdamas į vaizdų spalvų ir ryškumą, kaip gyvenimo absurdo katastrofa, nieko daug nepašalindama ir daug ką supykindama. Vis dėlto suprasti eksperimentinio ar poezinio filmo meną reikia atvirumo ir svarbiausia, noro jį suprasti.

Tam tikslui jaunieji šatrijiečiai susirinko balandžio 29 d. pas korporantę Laimą Nainytę pamatyti Andriaus Baluko susukto filmo "The Ultimate Solution".

Andrius Balukas yra Chicago Meno instituto ir Chicago universiteto pirmųjų metų studentas, siekias bakalauro laipsnio. Jis ypatingai domisi šviesos skulptūra, neono lempų išdėstymais, fotografavimu ir judamais, išpieštų filmų kūrimu. Prisirinko sklidinas kambarys šatrijiečių studentų ir svečių, Jurgis Bradūnas pristatė Andrių ir programą, ir prožektorius pradėjo sukisti.

Juoda ir apelsinų spalva ribotais keliais užia automobilis. Po jo, mašinų srūva vis daugiau ir daugiau. Motorai birbia kaip kažkokia muzika. Bet ar tikrai galima pavadinti šį garsą muzika? Ritmas, ar, geriau pasakius, tempas yra. Mašinos, linijos, kelias artėja, tolėja, išnyksta, daugių, kol pasidaro tikras vaizdinis - garsinis chaosas. Vaizdų tem

ideologiškai, dvasiškai "kidnapinti" net ir lietuvių jaunuolius.

Tačiau mūsų jaunimas betarpiai iš savo tėvų lengvai gali su-sekti, ką reiškia visi anie pažadai praktikoje ir į ką virsta tos gėrovės ir lygybės vilionės kai raudonieji pranašai paima valdžios kontrolę į savo rankas, įvesdami kiekiausia spaudos cenzūrą, atimdami žodžio ir organizacijų laisvę, įvesdami vienos partijos diktatūrą, falsifikuodami istoriją kompartijos naudai, netgi ir mokslą bei literatūrą tempdami ant savo kurpalio ir supančiodami laisvus kūrybinius polėkius.

Apie lietuvių ir kitų Baltijos kraštų studentus turi grupuotis atsparos taškai prieš pastangas ideologiškai "kidnapinti" laisvojo pasaulio jaunimą, klastingai jį paverčiant raudonosios diktatūros sąmoningais agentais ar nesąmoningais tarnais.

Studentiškas kultūros savaitgalis Bostone

Draugiškai susitarę neolituanai ir santariečiai — šviesiečiai kovo 28 - 30 d. čia buvo surengę kūrybingas trijų dienų programą, kurios vyko Tautinės sąjungos namuose. Buvo skaitoma Algimanto Mackaus, Lūnės Suteimos ir Antano Škėmos kūryba, suvaidinta Adomo Mickevičiaus "Vėlinių" antrosios dalies, praves-tas simpoziumas grafikos meno klausimais, čia pat stebint dailininkų — Gibavičiaus, Kisarausko ir Pr. Gailiaus darbus. Visa tai liudijo studentiškąjį mūsų jaunimo gyvastingumą.



Dar šiek tiek nedrąsios, bet jau ir besišypsantios pirmokės šilalieniniame Vilniaus universitete. Nuotrauka L. Ruiko

Ar chemikalais galima pasidaryti laimingu

Tragiški faktai iš studentų gyvenimo

JUOZAS PRUNSKIS

Chicago jaunimo tarpe yra gerokai paplitęs naudojimas LSD chemikalų. Dienraštis "Chicago Tribune" gegužės 12 d. numerioje paskelbė vieno Glencoe jaunimo globos pareigūno nuomonę, kad net kas ketvirtas jaunuolis, gyvenantis šiauriniuose Chicago priemiesčiuose, eksperimentuoja, naudodamas narkotikus, įskaitant ir LSD. Viena 17 m. New Trier aukšt. mokyklos mergaitė Wilmette policijos stotyje pareiškė, kad net 50 jos draugių vartoja LSD. Kita tos pat mokyklos auklėtinė policijai prisipažino, kad paskutinių mėnesių

tytu keliai, ir filmas pasibagė.

Po filmo sekė laisvos diskusijos, kuriose paaiškėjo, kad kiekvienas žiūrovas skirtingai reaguavo į šį kūrinį, skirtingai jį vertino. Dažnas vis klausinėjo: kodėl? Kas čia atsitiko? Ir kas iš to? Dauguma žiūrovų bandė rasti filme kokią nors simboliką, bei tobulesnį prasmės motyvą, kilo vėl klausimas: ar būtinai filmas turi duoti atsakymą ar spręsti tobulą, tos ar kitos prasmės problemą? Gal užtenka, kad vaizdai, garsas ir spalvos išsaulia kokį nors jausmą, džiaugsmą, liūdesį, baimę, net apatiją? Jeigu filmo eigoj žmogus yra privers-tas į tai, ką mato, reaguoti, tai tuo pačiu filmu laikytinas pasisekusiu.

Šio filmo paveikti, kai kurie pasiryžo ieškoti gilesnio eksperimentinių filmų supratimo.

RZ

Dėmesio verta knyga

Ar galima chemikalais pasidaryti laimingu? Į tą klausimą ryškų atsakymą duoda naujas leidinys "The Chemical Religion" (Facts about Drugs and Teens, parašė Peter Turkel, išleido Paulist Press, Glen Rock, N. J. 1969 m., 118 psl., 1.45 dol.). Čia kalbama faktais. Pvz. vienu metu Englewood Cliffs, N. J. vietovėje nepilnamečiai jaunuoliai tiek ilgai uostė jaudinančius kljus, kad vienas 12 m. berniukas net mirė. Grupė Long Island bernaičių suagıtavo kelias 14-17 m. mergaites, kad jos prisidėtų prie pasismaginimo chemikalais. Kai jos buvo prisvaigintos, šie jas nufotografavo kompromituojančioje, nemoralioje padėtyje ir, grąsindami tas nuotraukas išnešti viešumon, jas priverė santykiu-tu su jais ir vėliau paverė jas prostitutėmis, grobdami sau pajamas.

Du jaunuolių lavonai po narkotikų pramogos.

Federalinis narkotikų biuras

apskaičiuoja, kad JAV-se yra apie 60,000 heroino vartotojų. (tarp milijonų vartojančių kitus chemikalus). Ir jie išleidžia tiems chemikalams apie 400 milijonų dol., gaunamų plėšimais, prostitucija ir spekuliuojant narkotikais. Spaudof liūdnei nuskambėjo žinia, kaip New Yorke, East Village vietovėje, kur telkiasi hipiai, buvo rastas lavonas 18 m. mergaitės Lindos R. Fitzpatrick ir jos hipio vaikino James Hutchinson, 21 m. Vėliau Don Ramsey 26 m. paaiškino, kad mergaitė buvo keturis kartus nuskriausta ir nužudyta pasibaigus narkotinių pasismaginimų pramogai, kai ir jis pats buvo prisirijęs LSD.

Šizofrenikais paversti jaunuoliai

Iš ligoninių ateina gausių pranešimų, kad ten atsiduria nemažai jaunuolių, kuriuos LSD chemikalai paverė šizofrenikais. Amerikos Medicinos draugija perspėjo, kad LSD gali sužaloti žmogaus psichinį gyvenimą ir gal

Visi važiuojam į Dainavą!

Važiuojam gegužės 29 d. - birželio 1 d. Ten bus Studentų ateitininkų sąjungos kursai. Kursų bendroji tema: "Studentas dabarties problemų kryžkelėje, arba studento kryžkelė revoliucinėje eroje". Temas ir problemas pateiks: kun. V. Bagdanavičius, dr. Vytautas Vygantas, kun. dr.

TERESĖ PAUTIENIOTĖ

Derlius dykumoj

Aprims,
gal praeis
pro juos audra...
Tėvelis sėjo,
Motulė ravėjo...
Per visą naktį,
pro mirties vėją
jie išbėgo griuvėsių dykumon.

Ar bus,
ar žus
pirmoji branda?
Per karo naktį,
pro mirties vėją
tėvelis sėjo,
o ji ravėjo
ir išnešėjo
džiausmą baimėj.

Nuėjo,
praėjo
nakties kn'rai,
mirtis su vėjais
praužė,
ir užderėjo
derlius dykumoj...

Oi, žydi, žydi
Mano tėvo sodai
Rausvam peizažė,
Nors šalna būtų,
Nors kraujas būtų
Belakių pavasariu žydi
Drobiniai žiedai.

net ji padaryti invalidu visam laikui.

Nancy Moore, 24 m. amžiaus mergaitė, kilusi iš Beverly Hills, 1966 m. liepos 4 d. nuėjo į gazolino stotį Los Angeles mieste, apsiliejo gazolinu ir uždegė save. Jos tėvas, North American Aviation bendrovės viceprezidentas, kai jo duklė gulėjo kritišką padėty su 99 proc. apdegusiu kūnu, sušaukė spaudos konferenciją ir papasakojo, kad to tragiško įvykio priežastis buvo LSD. Tėvas norėjo perspėti kitus jaunuolius. Nancy mirė 1966 m. rugpj. 1 d., pasikankinusi beveik mėnesį laiko.

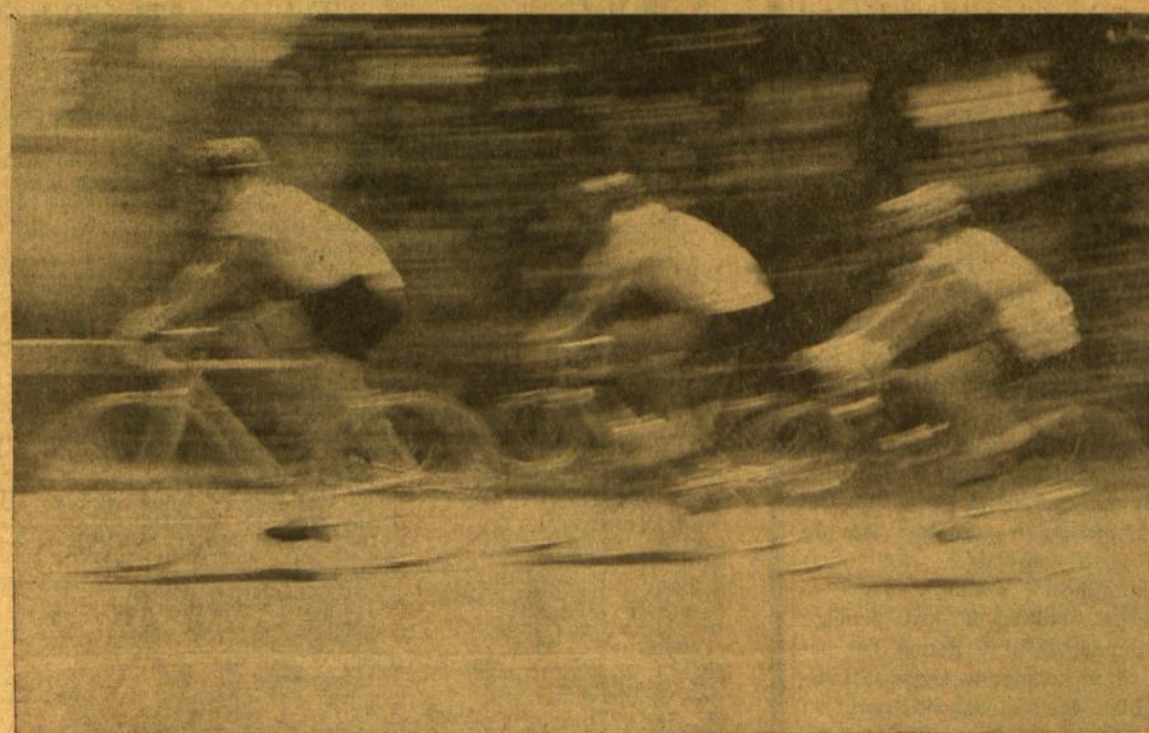
Gabus studiozas tapęs žudiku

Stephen Kessler, 30 m., baigęs Harvardo universitetą pasižymėdamas genialiais gabumais, kurio I. Q. siekė net 170, įpratęs per dvejus metus į LSD, nužudė savo uošvienę, prisipažindamas, kad tada jis per tris dienas iš eilės buvo narkotikų poveikyje.

Californijos universiteto studentė Suzan K. Abshner, 19 m. LSD poveikyje nusimetė drabužį ir Berkeley hipių distrikte šoko pro langą iš trečio aukšto, mirtinai užsimušdama.

Medikų perspėjimai

Dr. Ungerleider ir dr. Fisher 1967 m. "Medical Digest" paskelbė straipsnį, kuriuo įrodė, (nukeita 1 ? pusl.)



Tikriausiai vyrukai spaudžia Dainavon į Studentų ateitininkų sąjungos rengiamus kursus...

Nuotrauka Vytauto Maželio

SAS